

मूल्य ₹ १५/-

हसती दुनिया

(मराठी)

अंक १० • वर्ष १८ वे • पृष्ठे ५२ • ऑक्टोबर - २०२१

वाचन प्रेरणा दिन

हसती दुनिया

(मराठी)

अंक १० • वर्ष १८ वे • पृष्ठे ५२ • ऑक्टोबर - २०२१

बालकांच्या बौद्धिक आणि आध्यात्मिक विकासाची आगळी वेगळी भेट

(पंजाबी, इंग्रजी व हिंदी भाषेत सुध्दा प्रकाशित)

संपादक
राजेंद्र थोरात
(अवैतनिक)

सजावट व चित्रे
स्वप्निल वि. झाटवळ
राजनंदन कृ. पिंपळकर ● श्रीकांत द. पाटील

संत निरंकारी मंडळ (चेंबूर) करिता मुद्रक व प्रकाशक श्री. चंद्रकांत अनंत जाधव यांनी ही हसती दुनिया पत्रिका संस्तोष प्रिंटर्स, जय शिवाजी नगर, कात्रक रोड, बेस्ट डेपो, वडाळा, मुंबई - ४०००३१, येथे छापून संत निरंकारी भवन, ५० मोरबाग रोड, दादर (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९४. येथे प्रकाशित केली.

कार्यालयाचा पत्ता

५०, मोरबाग रोड, संत निरंकारी सत्संग भवन,
दादर, मुंबई - ४०० ०९४

ई-मेल marathihastiduniya@gmail.com

Website : www.nirankari.org

लेखकांच्या मताशी सहमत असणे अनिवार्य नाही

देश	१ वर्ष	३ वर्ष	५ वर्ष	११ वर्ष
भारत/नेपाळ	₹ 150	₹ 400	₹ 700	₹ 1500
यू.के.	£ 15	£ 40	£ 70	£ 150
यूरोप	€ 20	€ 55	€ 95	€ 200
अमेरिका	\$ 25	\$ 70	\$ 120	\$ 250
कॅनडा/ऑस्ट्रेलिया	\$ 30	\$ 85	\$ 140	\$ 300

मासिक पत्रिकेविषयी चौकशीसाठी हेल्प लाईन : ०२२-२४९० ५७४९

स्तंभ

○ दोन शब्द	०४
○ विचारपुण्य	१०
○ दादाला विचारु या	१३
○ वैज्ञानिक प्रश्नोत्तरे	१४
○ शब्दकोडे	१५
○ आरोग्याचा मंत्र	२२
○ दिव्यवाणी	२५
○ वाढदिवसाच्या शुभेच्छा	२६
○ हसा मुलांनो हसा	३०
○ सामान्य ज्ञान	४५
○ चित्र काढा आणि रंग भरा	५०

चित्रकथा

○ आजोबा	१६
○ किंटी	३८

११

विशेष व प्रेरक प्रसंग

○ व्यक्तिविशेष	०७
○ प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व	२३
○ भ्रमंती	३२
○ तेजस्विनी	३४
○ समर्थ दर्शन - भाग ७८	३६
○ संतकथा	४२
○ मत्स्यजगत	४८
○ विध्वजगत	४९

कथा

- महाभारताच्या युधाचा नायक ०५
- प्रत्येकाकडून शिकावे ०८
- प्रसंगावधान ११
- ईश्वराच्या इच्छेने घडते तेच योग्य २०
- लांडग्याला धडा शिकवला २८
- संकटाला सामोरे जावे ४३
- इच्छा तिथे मार्ग ४६

२०

४९

२८

कविता

- सर्वांची दुनिया हसती झावी २४
- झाड एक तरी लावा ४७

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

वाचनाने घडतो माणूस

मि त्रांनो, आपण अनेकदा हे ऐकलं असेल वाचलं असेल, की ‘वाचाल तर वाचाल’ किंवा ‘वाचनाने घडतो माणूस’ अर्थात ही केवळ सुभाषितं नसून प्रत्यक्ष जीवन जगलेली माणसं इतिहासात आढळून येतात. अशाच काही थोर व्यक्तिमत्वांपैकी एक व्यक्तिमत्व म्हणजे अब्राहम लिंकन. अब्राहम लिंकन यांच्या लहानपणीची ही गोष्ट आहे. छोट्या अब्राहमला पुस्तके वाचण्याची फार आवड होती. तो सतत काहीतरी वाचत असे. घरात आई स्वयंपाक करत असतानादेखील चुलीशोजारी बसून तो वाचन करत असे. कारण रात्रभर वाचण्यासाठी दिव्याचे तेल घालवणे त्यांना परवडत नव्हते. एकदा अब्राहमला वाटले, की आपण अमेरिकेचे पहिले राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज वॉशिंग्टन यांचे चरित्र वाचावे. त्याने अनेक ठिकाणी चौकशी केली; पण ते पुस्तक त्याला मिळाले नाही. असाच शोध चालू असताना त्याला कोणीतरी सांगितले, की गावातल्या एका श्रीमंत जमीनदाराच्या ग्रंथसंग्रहालयात वॉशिंग्टनचे चरित्र आहे. अब्राहम तडक जमीनदारांच्या घरी गेला; पण दरवाजावरच पाटी होती, ‘पुस्तके मागू नयेत’ परंतु अब्राहमने चिकाटी सोडली नाही. जमीनदाराने त्याला अनेकदा हाकलून दिले पण तो पुन्हा पुन्हा गेला. त्याने जमीनदाराचे पाय धरले. शेवटी जमीनदारही विरघळला. त्याने ते चरित्र अब्राहमला वाचायला दिले. अतिशय आनंदाने अब्राहम घरी आला आणि ते चरित्र वाचू लागला. रात्र झाली, जेवणं झाली, तरी हा वाचतच होता.

त्याने संपूर्ण चरित्र वाचले, तेव्हाच खाली ठेवले आणि तसाच झोपला. नेमका त्याच रात्री भरपूर पाऊस पडला. अब्राहमचे घर गळके होते. त्यामुळे पावसाच्या पाण्याने पुस्तक पूर्ण भिजले. सकाळी पुस्तकाची ही अवस्था पाहून तो खूप रडला. पुस्तक घेऊन जमीनदाराकडे गेला आणि पुस्तकाचे पैसे फिटेपर्यंत त्याने जमीनदाराच्या शेतात मजुरी केली. मजुरी करत असतानाच तो मनात म्हणत होता एक दिवस मीसुद्धा अमेरिकेचा राष्ट्राध्यक्ष होईन.

मित्रांनो, हाच अब्राहम पुढे अमेरिकेचा राष्ट्राध्यक्ष देखील झाला.

वाचनामुळेच म.गांधी, डॉ.आंबेडकर, म.फुले इ. अनेक महापुरुषांचे जीवन घडले. आज दुर्दैवाने मोबाईलमध्ये जखडलेल्या लहान—थोरांचे वाचनाकडे दुर्लक्ष होत आहे. यासाठी डॉ.ए.पी.जे.कलाम यांचा जन्मदिवस ‘वाचन प्रेरणा दिन’ म्हणूनही साजरा केला जात आहे. जेणेकरून वाचन—संस्कृती टिकून राहावी. चला, तर आपण प्रण करुया, की आजपासून किमान अर्धा तास तरी आम्ही वाचन करणारच!

- राजेंद्र थोरात ...

जगदंगविष्णुकर

यौवाणिक कथासार

महाभारताच्या युद्धाचा नायक

कौ रव—पांडवांच्या महायुद्धात सहभागी होण्यासाठी भीमाचा नातू बर्बरिक आला होता; परंतु श्रीकृष्णाने त्याला युद्धात सहभागी करून घेतले नाही. उलट त्याचे शीर गुरुदक्षिणा म्हणून मागून घेतले. त्यावेळी त्याने भगवान श्रीकृष्णांकडे हे महायुद्ध आपल्या डोळ्यांनी पाहायचे अशी इच्छा व्यक्त केली. त्याप्रमाणे कुरुक्षेत्राजवळ

असलेल्या उंच टेकडीवर बर्बरिकाचे शीर ठेवण्यात आले.

कौरव—पांडवांचे महाविनाशक महायुद्ध समाप्त झाले. कौरव पक्षाचे जवळ जवळ सर्वच महायोद्धे धारातीर्थी पडले होते. दोन्ही पक्षाची अपरिमित हानी झाली होती. असंख्य सैनिक मृत्युमुखी पडले होते.

पांडवांच्या शिविरात युद्धाविषयी

चर्चा चालू होती. शेवटी या युद्धाचा खरा नायक कोण या ठिकाणी चर्चा येऊन थांबली. युद्धात सर्वात जास्त शत्रुपक्षाचे सैन्य कोणी मारले? सर्वात जास्त महारथीना कोणी यमसदनी धाडले, याचे आडाखे सुरु झाले. भगवान श्रीकृष्ण त्यांची ही चर्चा शांतपणे श्रवण करत होते. कोणी म्हणाले भीमाने पराक्रम केला. कोणी म्हणे अर्जुनाच्या गांडीव धनुष्याने कमाल केली. असे प्रत्येक जण आपापले मत मांडत होते.

श्रीकृष्ण काही बोलत नाही हे पाहून अर्जुन म्हणाला, “केशव, तू तरी सांग या युद्धाचा नायक कोण?” त्यावर भगवान श्रीकृष्ण काही न बोलता फक्त एवढंच म्हणाले, “या प्रश्नाचं उत्तर जर तुम्हाला हवं असेल तर माझ्या सोबत तुम्हाला यावं लागेल.” सर्वांना घेऊन श्रीकृष्ण कुरुक्षेत्राजवळील एका उंच टेकडीवर गेले. त्या टेकडीवर महात्मा बर्बरिक याचे शीर लटकवले होते.

बर्बरिकाने सर्वांना नजरेनेच प्रणाम केला. भगवान श्रीकृष्ण म्हणाले, “महात्मा बर्बरिक! तू या महायुद्धाचा साक्षी आहेस. हे महायुद्ध पाहण्याची तुझी इच्छा होती. त्याप्रमाणे तू या महायुद्धाच्या सान्या घडामोडी आपल्या डोळ्यांनी पाहिल्यात. आता सर्वांना एका प्रश्नाचं उत्तर हवय, की या महायुद्धात सर्वात जास्त पराक्रम कोणी केला? कोणत्या महायोद्ध्याने शत्रुपक्षाचे जास्तीत जास्त सैन्य मारले? या महायुद्धाचा खरा नायक कोण ?हे सर्वांना तू सांगावेस म्हणून आम्ही तुझ्याकडे आलो आहोत.”

बर्बरिक काही क्षण शांत राहिला. ते पाहून भीमसेन म्हणाला, “पौत्र बर्बरिक, तू गप्प का? तू जर या महायुद्धाचा साक्षी आहेस तर कृपया आम्हाला या युद्धाचा नायक कोण ते सांग.” बर्बरीक म्हणाला, “हे पितामह, हे सर्वश्रेष्ठ महारथींनो, तुम्ही सर्व पराक्रमी आहात यात शंकाच नाही; परंतु माझ्या नजरेने जे दृश्य पाहिलं ते मात्र वेगळंच होतं. या युद्धामध्ये अस्त्र शस्त्र डागली जात होती. धनुष्यातून बाण सुटत होते; परंतु त्या शस्त्राने कोणीही मृत्युमुखी पडत नव्हते. संपूर्ण युद्धभूमीमध्ये भगवान श्रीकृष्णांचे सुदर्शन चक्र तेवढे फिरताना दिसत होते. त्या सुदर्शन चक्राच्या कराल दाढेत मोठमोठे योद्धे भरडून निघत होते. त्यामुळे मी एवढंच म्हणेन, की या महायुद्धाचा खरा नायक भगवान श्रीकृष्ण आहेत.”

बर्बरिकाचे हे कथन ऐकून सर्व पांडवांचा अभिमान क्षणात गळून पडला. आणि त्यांना पुन्हा एकदा भगवान श्रीकृष्णाच्या सामर्थ्याची जाणीव झाली. हाती शस्त्र न घेता सान्या युद्धाचं संचालन करण्याचं कार्य भगवान श्रीकृष्णाने केलेलं आहे.

मनुष्याला जेव्हा आपल्या कर्तृत्वाचा अभिमान होतो तेव्हा प्रभू परमात्मा अशा मार्गाने ही जाणीव करून देतो, की माणसाच्या हाती काही नसून सर्व काही ईश्वराच्या कृपेने घडत असते. मनुष्य व्यर्थ स्वतःकडे कर्तृत्व घेऊन अभिमान मिरवत असतो.

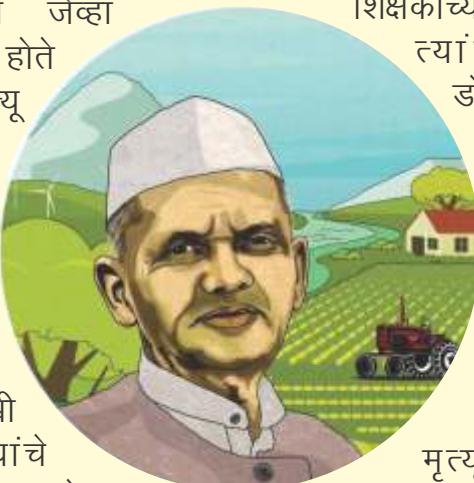

लाल बहादूर शास्त्री

मुर्ती लहान पण कीर्ती महान' असे लालबहादूर शास्त्रीजी यांच्या शालेय जीवनातील हा एक प्रसंग.

लालबहादूर शास्त्री जेव्हा प्राथमिक शाळेमध्ये शिकत होते त्यावेळी त्यांच्या वडिलांचा मृत्यू झाला. घरची परिस्थिती खूप हलाखीची होती. त्यांची आई मोलमजुरी करून जेमतेम घरखर्च चालवत होती.

शास्त्रीजी नां अभ्यासाची खूप आवड होती; परंतु पुस्तकं घेण्यासारखी परिस्थिती नव्हती. त्यांचे वर्गशिक्षक त्यांना नेहमी शाळेत येताना पुस्तक घेऊन ये म्हणून सांगत; परंतु पुस्तकांसाठी पैसे नसल्याने त्यांना शिक्षकांच्या रोषाला सामोरे जावे लागे. एके दिवशी शिक्षकांनी सांगितलं, की तू जर उद्या पुस्तक आणलं नाहीस तर तुला वर्गात बसू दिलं जाणार नाही. शास्त्रीजी घरी गेले. मित्रांचं पुस्तक घेतलं आणि रस्त्याच्या कडेला असलेल्या विजेच्या खांबाखाली जाऊन बसले. रात्रभर जागून त्यांनी ते पुस्तक आपल्या वहीमध्ये उतरवून काढलं. दुसऱ्या दिवशी शाळेत गेल्यावर शिक्षकांनी विचारलं, "पुस्तक आणलंस का?" तेव्हा त्यांनी वहीमध्ये उतरवलेलं पुस्तकातील लेखन दाखवलं. पुस्तक न दाखवता वही दाखवत असल्याचे पाहून शिक्षकांचा राग अनावर झाला; परंतु जेव्हा त्यांनी वहीतील शब्द न शब्द वाचला

तेव्हा त्यांना आढळून आलं की शास्त्रीजींनी संपूर्ण पुस्तक जसंच्या तसं रात्रभर जागरण करून उतरवून घेतलेलं आहे. ते पाहून शिक्षकांच्या डोळ्यात अश्रू तरळले. त्यांनी प्रे माने त्यांच्या डोक्यावरून हात फिरवत म्हटले, "मला आशा आहे, की एक दिवस संपूर्ण देशाला तुझा अभिमान वाटेल" आणि हीच गोष्ट पुढे सत्यात उतरलेली आपण पाहिली.

पंडित नेहरुंच्या मृत्यूनंतर पंतप्रधानपदाची जबाबदारी शास्त्रीजींवर सोपवली गेली. त्यावेळी त्यांनी सरकारी गाडी, सरकारी बंगला, तसेच सरकारी सोयी सुविधा यांचा वापर करण्यास नकार दिला. एवढेच काय देशामध्ये गरिबी आहे तेव्हा अनावश्यक खर्च कमी केले. आपल्या स्वतःच्या मुलांच्या शिकवण्या बंद केल्या. नवीन कपडे घेण टाळलं. स्वतः काटकसर करून त्यांनी देशाला काटकसर करायला शिकवलं.

शास्त्रीजींना गरिबांविषयी खूप कळवळा असे. एकदा ते आपल्या कार्यालयात काम करत असताना त्यांच्या निवासस्थानाजवळून काही कष्टकरी महिला डोक्यावर गवताचा भारा घेऊन जात होत्या. तेव्हा पहरेकऱ्यांनी त्यांना धमकवायला सुरुवात केली; पण हा मार्ग जवळचा आहे

(पान ०९ वर)

कथा

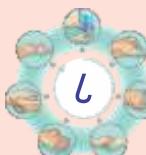
प्रत्येकाकडून शिकावे

इतिहासात अनेक व्यक्तिमत्त्वे होऊन गेली. काही पराक्रमी, शूर, उदार व सदगुणी होती, तर काही क्रूरकर्मा आणि कपटी अशीही होती. अशाच व्यक्तिमत्त्वांपैकी एक आहे औरंगजेब.

संत महात्मा म्हणतात, प्रत्येकामध्ये ईश्वराने कोणता ना कोणता सद्गुण भरलेला आहे. म्हणून प्रत्येकाकडून काहीना काही शिकण्यासारखे आहे. सदगुरु माताजींनी देखील म्हटले आहे, की ‘कणकण से शिक्षा’

तर मग या औरंगजेबाकडून अशी कोणती गोष्ट आपल्याला शिकता येण्यासारखी आहे?

औरंगजेब जसा मुत्सदी आणि क्रूरपणाबद्दल प्रसिद्ध होता तसा तो साधी राहणी व धार्मिकपणा याबद्दल देखील प्रसिद्ध होता; त्याच्यात धार्मिकता जरी असली तरी धर्माधिता अधिक असल्यामुळे तो इतिहासात कुप्रसिद्ध झाला. औरंगजेब नियमितपणे नमाज अदा करत असे. रोज वेळेवर मशिदीत जाऊन नमाज पढणे हा त्याचा

लाल बहादूर शास्त्री

(पान ७ वरुन)

कार्यक्रम होता. एके दिवशी काही कारणाने त्याला मशिदीत यायला उशीर झाला. जेव्हा तो मशिदीत शिरला तेव्हा बादशहा आलेला आहे हे कळताच अगोदर आलेले लोक उटू लागले व बादशहाला जागा देऊ लागले; पण औरंगजेब बादशाह त्यांना नम्रपणे म्हणाला, “कोणीही उटू नका, कारण तुम्ही माझ्या आधी आलेला आहात. तेव्हा मी तुमच्या जागी बसण योग्य नाही. मी पाठीमागे बसूनच नमाज पढतो. कारण या ठिकाणी मी सम्राट नाही तर खुदाचा बंदा आहे.” औरंगजेब सर्वांच्या शेवटी बसूनच नमाज पढला.

औरंगजेबाची आणखी एक विशेषता अशी होती की, तो दानधर्म देखील करायचा; पण दानधर्म प्रजेच्या पैशातून न करता स्वतःच्या कष्टाच्या पैशाने करावा हा त्याचा नियम होता आणि त्यामुळे तो फावल्या वेळेत टोप्या विणत असे. विणलेल्या टोप्या विकून जे पैसे येतील त्यातून दानधर्म करीत असे.

मित्रांनो, याठिकाणी एक गोष्ट मात्र खरोखरच शिकण्यासारखी आहे, ती म्हणजे एवढा मोठा सम्राट असूनही औरंगजेब जसा सर्वसामान्य भक्तासारखा मशिदीत प्रार्थनेसाठी गेला तसें प्रत्येकाने ईश्वराच्या दरबारात स्वतःला सर्वसामान्य समजून, स्वतःचा मान—सन्मान, मोठेपणा विसरुन नम्रता धारण केली पाहिजे. तसेच दानधर्मासारखं पुण्यकर्म करतानाही कष्टाचीच कमाई खर्च करावी या गोष्टी खरोखरच शिकण्यासारख्या आहेत.

लाल बहादूर शास्त्री

(पान ७ वरुन)

म्हणून आम्ही इथून जात आहोत, असे त्या महिलांनी सांगितले. परंतु पहारेकरी काही ऐकेना. हे पाहून शास्त्रीजी स्वतः बाहेर आले. ते चौकीदाराला म्हणाले, “तुला कळत नाही का त्यांच्या डोक्यावर केवढं ओङ्गं आहे. जर त्यांना हा मार्ग जवळ पडत असेल तर जाऊ दे. त्यामध्ये तुला काय अडचण आहे? दुसऱ्याविषयी सहदयता, सन्मानाची भावना असावी. त्यासाठी औपचारिकता बाजूला ठेवली पाहिजे.”

अशा या निःस्पृह, निःस्वार्थ शास्त्रीजींच्या बालपणीचं नाव होतं नन्हे. शास्त्रीजींचा जन्म २ ऑक्टोबर १९०४ रोजी वाराणसीतील मुगलसराय येथे झाला. काशी विद्यापीठातून त्यांनी ‘शास्त्री’ ही पदवी मिळवली तेव्हापासून श्रीवास्तव हे जातीवाचक आडनाव बाजूला करून ‘शास्त्री’ हे आडनाव त्यांनी धारण केले.

शास्त्रीजी ९ जून १९६४ ते ११ जानेवारी १९६६ असे जवळजवळ अठरा महिने पंतप्रधानपदावर होते. त्यांच्याच काळामध्ये चीन आणि पाकिस्तानचे आक्रमण झाले. १९६२ च्या चीनच्या युद्धात भारताला पराभव पत्करावा लागला; परंतु १९६५ च्या भारत पाकिस्तान युद्धात त्यांनी पाकिस्तानला सडेतोड उत्तर दिले.

त्यांचा कार्यकाळ हा अतिशय खडतर होता. पुढे ताशकंद करारासाठी ते रशियाला गेले असताना ११ जानेवारी १९६६ रोजी त्यांचा मृत्यू झाला.

त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांना कोटी कोटी वंदन!

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

विचारपुष्ट

॥४३॥

स्वस्त्रधार करावा

आपण जशी संगत करतो तसा जीवनाला रंग चढतो. जसं, फुलांच्या बागेतून जाताना फुलांच्या सुगंधाचा आनंद मिळतो. कोणी चित्र रंगवत असेल तर तो रंग त्याच्या हातालाही लागतो. तसे, जर आपण अवगुणी माणसांच्या संगतीत राहिलो तर

आपल्याही जीवनावर तसाच प्रभाव पडतो. सद्गुणी माणसांच्या सहवासात राहिल्याने आपल्या जीवनातही सद्गुणच येतात. तसं निराकार प्रभु परमात्म्याशी जोडून राहिल्याने परमात्म्याचे गुण अंगी बाणवतात. तसं पाहिलं तर प्रत्येकामध्ये काही ना काही कमतरता असतेच. परंतु जो आपल्यातील कमतरता शोधून स्वतःमध्ये सुधारणा घडवून आणतो, स्वतःच्या चुका लक्षात घेऊन त्यात सुधार करतो तोच उत्तम असतो. आपण म्हणतो मनुष्य हा चुकांचा पुतळा आहे तो नेहमी चुका करत असतो. एक-दोन वेळा केलेली चूक क्षम्य असते; परंतु वारंवार केलेल्या चुका या अक्षम्य असतात. कोणी आपल्या मनाला लागेल असं बोललं तर आपल्याला दुःख होतं. तेव्हा आपण देखील ही गोष्ट लक्षात घेऊन तसंच दुःख इतरांनाही देऊ नये.

माणसाने आपल्या मनाशी नेहमी प्रामाणिक राहावे. अनेकदा आपल्याकडून चुका होतात त्यावर आपण पांघरुण घालण्याचा प्रयत्न करतो. दुसऱ्याचे दोष उघड करतो. दुसऱ्याचे दोष दाखवून आपल्या आपल्या चुका लपवतो. यामध्ये आपण आपलंच नुकसान करत असतो. आपल्या नीतिमत्तेचं दर्शन यातून घडत असतं.

एकदा एका व्यक्तीच्या घरी काही पाहुणे आले होते. त्या व्यक्तीला आपल्या लहान मुलाला घरी ठेवून कुठे बाहेर जायचं होतं; आपल्या लहान मुलाची देखभाल करण्यासाठी घरात कोणी नव्हतं. म्हणून त्याने घरी आलेल्या पाहुण्यांना मुलाकडे लक्ष द्यायला सांगितले आणि तो आपल्या (पान १२ वर)

प्रसंगावधान

एखाद्या कठीण प्रसंगात डोकं शांत ठेवून मार्ग काढणारी व्यक्ती नेहमी यशस्वी होते. एकदा एका जंगलात एक कोळ्हा भटकत असताना त्याला समोरुन जंगलचा राजा सिंह येताना दिसला. कोळ्हा हा प्राणी धूर्त आणि लबाड म्हणून प्रसिद्ध आहे. त्याने त्या सिंहाला अनेकदा फसवले होते. आता सिंह आपल्याला काही सोडणार नाही हे

कोळ्हाला कळून चुकले; परंतु तरीही त्याने चेहऱ्यावर कुठलाही भाव न दाखवता किंवा घाबरून पळून न जाता यातून काहीतरी मार्ग काढला पाहिजे, असा विचार केला. त्याने इकडे तिकडे पाहिले तेव्हा त्याला समोर पर्वतावरचा मोठा दगड बाहेर आलेला दिसला. कोळ्हाने आपला कान जमिनीला लावत मोठमोठ्याने ओरडायला सुरुवात केली. सिंह जवळ येताच तो

म्हणाला, “महाराज बरं झालं तुम्ही आलात. आता फार मोठा घात होणार होता.” सिंहाने विचारले, “काय झालं एवढं धाबरायला?” त्यावर कोल्हा म्हणाला, “समोर तो डोंगराचा कडा दिसतोय ना त्यावरचा तो भला मोठा दगड कोसळून तुमचा मृत्यू होणार आहे अशी भविष्यवाणी मला जमिनीतून ऐकायला आली. आता यावर आपल्याला त्वरित उपाय केला पाहिजे.” सिंह म्हणाला, “आता यावर काय उपाय आहे ते लवकर सांग” कोल्हा म्हणाला, “महाराज मी सांगतो तसे करावे. आपण स्वतः आपल्या पुढच्या मजबूत पायांनी तो दगड धरून ठेवा. मी एक लाकडी खांब घेऊन येतो. तो दगडाखाली ठेवून आपण त्याला टेकू देऊ या. म्हणजे दगड कधीच पडणार नाही.” सिंहाला कोल्ह्याचे म्हणणे पटले आणि त्याप्रमाणे तो त्या डोंगराजवळ गेला. त्याने मोठ्या ताकदीने आपल्या पुढच्या दोन्ही पायांनी त्या दगडाला पकडून ठेवले. कोल्हा हळूच दगडाच्या बाजूने वर गेला आणि लाकडाचा खांब घेऊन त्याने त्या भल्यामोठ्या दगडावर प्रहार केला. त्याबरोबर तो प्रचंड दगड सिंहावर कोसळला आणि सिंह गतप्राण झाला. अशाप्रकारे कोल्ह्याने मोठया युक्तीने आपले प्राण वाचवले.

खसूधार करावा

(पान १० वरुन)

कामासाठी निघून गेला. त्या पाहुण्यांकडून खाताना काही पदार्थ गालिच्यावर सांडले. तेव्हा पाहुण्यांच्या मनात विचार आला, की तुमच्या मुलानेच हे पदार्थ सांडले असे सांगावे किंवा खराब झालेली गालिचाची बाजू सोफ्या खाली घालून ठेवावी. म्हणजे कोणाला काही कळणार नाही; परंतु पुन्हा मनात विचार आला, की असं करून आपण स्वतःलाच धोका देत आहोत. स्वतःच्याच नजरेतून उत्तरुन जात आहोत. त्यापेक्षा खरं बोलून चूक कबूल करणं उत्तम . त्यामुळे मनावर ओङ्गं तरी राहणार नाही.

संत—भक्तजन या गोष्टीची नेहमी दक्षता घेत असतात. त्यामुळे ते जीवनामध्ये प्रत्येक पाऊल सांभाळून टाकत असतात. जेणेकरून मनावर कुठलंही ओङ्गं राहू नये. जीवन स्वच्छ पवित्र राहावे याकडे त्यांचं लक्ष असतं. कारण त्यांना ठाऊक असतं की परमात्मा सर्वत्र आहे.

काही वेळा आपण सेवा मिळावी म्हणून प्रार्थना करतो परंतु; जेव्हा सेवेची संधी मिळते तेव्हा मात्र काहीतरी निमित्त शोधून ती सेवा टाळत असतो; परंतु संत महात्मा मात्र समर्पण भावनेने सेवा करत असतात हीच ब्रह्मज्ञानी भक्ताची खरी निशाणी आहे.

अशा प्रकारे प्रत्येकाने प्रभुपरमात्म्याला अंग संग जाणून स्वतःमध्ये सुधारणा करत जावे.

प्रश्न आपल्या मनातले, उत्तर सद्गुरु बाबाजींचे

बाबाजी, तुम्हाला भेटून खूप आनंद होतो यामागे काय रहस्य आहे?

तुम्ही सारे सज्जन आहात, त्यामुळे सज्जनांना प्रत्येक जण हा चांगलाच वाटत असतो. याच्यात महानता तुमचीच आहे, माझी नाही; परंतु हो, एवढं मात्र खरं आहे, की मी मनापासून सर्वावर प्रेम करतो आणि सर्वांचा आदर करतो. कदाचित त्या प्रेमाचा आणि आदर—सत्काराचा हा परिणाम असू शकतो, की तुम्हालाही माझ्याविषयी प्रेम वाटू लागतं. माझा तर ठाम विश्वास आहे, की प्रेम हेच प्रेमाला जन्म देत असतं.

आम्ही आपलं काम प्रामाणिकपणे करत असतो; परंतु काहीजण त्याची कदरच करत नाहीत. निराकार प्रभु—परमात्मा सर्वकाही करत असूनही अलिप्त असतो. जणू आपण काहीच करत नाही अशा पद्धतीने निर्लेप असतो. तसं आपणही मनाला या पावन पवित्र प्रभूशी जोडून ठेवत साधं—सरळ जीवन व्यतीत करायचं. मन शुद्ध आणि पवित्र ठेवायचं. आपल्या सद्गुरुंचा सुगंध अत्तरासारखा आपोआपच सर्वांपर्यंत पोहचेल.

बाबाजी, आम्ही तर प्रेमाने वागतो; परंतु समोरची व्यक्ती जर प्रेमाने वागत नसेल तर काय करायचं?

आपण आपला प्रेमाचा खुराक दुप्पट करायचा. प्रेम हेच भक्ती आणि आनंदाचं द्वार आहे. मनाच्या भूमीला नापीक आणि प्रदूषणरहित ठेवायचं असेल तर त्या मनात प्रेमाचं बीजारोपण केलं पाहिजे. म्हणजे तिथं प्रेमाचीच फुलं उमलतील आणि ती सर्वत्र सुंदरता निर्माण करतील. प्रभूशी जोडलेल्या भक्तांच्या हृदयात प्रेमाच्या लाटा उसळत असतात. त्यांच्यात प्रेमभाव असल्यामुळे गुरुमुख जिथे जातो तिथे आनंद आणि शांतीचं वातावरण निर्माण करत असतो.

बाबाजी तुम्ही सर्वाधिक प्रेम कोणावर करता?

जो भक्त दुसऱ्या भक्तांवर प्रेम करतो; त्यांचा आदर—सत्कार करतो त्याच्यावर दास प्रेम करतो.

सेवा कोण करू शकतो?

निराकार प्रभु आपल्या इच्छेनुसार कोणत्याही घटातून हवं ते कार्य करून घेऊ शकतो. निराकार प्रभु ज्या घटातून जशी सेवा करवून घेणार असेल तशी शक्ती देखील प्रदान करत असतो. म्हणूनच भक्त कधीही त्या सेवेचा अभिमान करत नाही.

वैज्ञानिक प्रश्नोत्तरे

धमणीकाठीण्य म्हणजे काय ?

आहारामध्ये संपृक्त स्निग्ध पदार्थ जरुरीपेक्षा अधिक घेतल्यास स्निग्ध पदार्थातील कोलेस्टरॉलचा थर धमण्याचा आतील भिंतीवर बसतो. त्यामुळे धमन्यातील पोकळी कमी होते. त्या अरुंद होतात. धमन्या अंशतः किंवा पूर्णतः बंद होतात. धमन्यात अडथळा निर्माण होतो. त्यामुळे रक्ताभिसरण कमी होते. धमन्या कडक व जाड होतात. ह्यालाच धमणीकाठीण्य म्हणतात.

धोक्याच्या ठिकाणी लाल रंगाचा दिवा का लावलेला असतो ?

लाल रंग कोठूनही दिसतो. अंधारात, धुक्यात लाल रंग उढून दिसतो. हिरव्या माळरानावर किंवा शेतात लाल रंगाचा ध्वज उढून दिसतो. ज्या ठिकाणी धोका आहे अशा ठिकाणी लाल रंगाचा दिवा लागल्यामुळे पाहणाऱ्याला त्या ठिकाणी धोका आहे हे चटकन समजतो. म्हणून धोक्याच्या ठिकाणी लाल रंगाचा दिवा किंवा लाल रंगाचा बावटा लावतात.

धरणाची भिंत तिच्या पायाजवळ रुंद का ठेवतात ?

धरणात खूप पाणी जमा झालेले असते. त्याची उंचीसुद्धा भरपूर असते. द्रवाचा दाब द्रवाच्या खोलीशी समानुपाती असतो. तसेच एकाच दिशेने प्रयुक्त केलेला दाब सर्व दिशांना सारखा पारेषित होतो. धरणाच्या भिंतीमुळे एका बाजूला खोल जलाशय बनतो. त्यातील पाण्याचा दाब तळाशी जास्त असतो. तो आडव्या बाजूने भिंतीवर क्रिया करतो. हा दाब सहन करण्याची क्षमता प्राप्त व्हावी म्हणून धरणाची भिंत तिच्या पायाजवळ रुंद असते.

नखे कशापासून तयार होतात ?

केरोटीनपासून नखे तयार होतात. याच केरोटीनमुळे जनावरात शिंगे, खुरे आणि पक्ष्यांचे पंख जोडणारी संरचना बनलेली असते. नखाचा आकार स्वाभाविकतः वाढत असतो. माणसाच्या हाताची नखे दर आठवड्याला 0.5 मि.मी ने व पायांची नखे 0.9 मि.मी. ने वाढत असतात. पूर्ण आयुष्यात हाताची नखे 2 मीटर आणि पायाची नखे 90 सें.मी. पर्यंत वाढतात. ज्या हाताचा वापर होतो त्या हाताची नखे गतीने वाढतात. प्रत्येक बोटाच्या नखाच्या वाढीची गती ही भिन्न असते. कनिष्ठा व अंगठा यांची नखे हळूहळू वाढतात. मध्यमाची नखे गतीने वाढतात. महिलांच्या तुलनेत पुरुषात नखे वाढण्याची गती जास्त असते. एक शौक म्हणून काही जण नखे वाढवितात. नखांचा वरचा भाग निर्जीव व प्रथिनांचा बनलेला असतो. त्याचा रक्त वाहिन्यांशी काही संबंध नसतो. त्यामुळे नखे कापताना आपल्याला वेदना होत नाहीत.

२००

आडवे शब्द

१. रामायणातील लक्ष्मण उर्मिलेचा नात्याने कोण ?
२. मुसलमान बांधवांचा सण.
३. वर्षात्रिष्टूनंतर कोणता त्रिष्टू येतो ?
४. (पोलादपूर / जबलपूर) हे शहर मध्य प्रदेशात आहे.
५. लाकडी वस्तू तयार करणारा.
६. शिवरायांच्या काळातील सोन्याचे नाणे.
७. विणकाम करणारा.
८. श्रीकृष्णाचे पालन करणारी माता.
९. निरंकारी मिशनचे बोधवाक्य – ‘एकाला जाणा, एकाला , एक व्हा ’
१०. वारा वाहतांना झाडाच्या पानांचा होणारा आवाज.

○ पूजा अरोडा (रेवाडी-हरियाणा)

१		२५	२	३		४
		५		६		
७						
		१		२		
८						
९						
१०						
११		१२				
१३						
१४		१५				

उभे शब्द

१. जयचा विरुद्धार्थी शब्द.
२. या राजाच्या बाणाने श्रावण बाळ घायाळ झाला.
३. क्षेत्रफळानुसार भारताचा सर्वात मोठा केंद्रशासित प्रदेश ‘..... आणि निकोबार बेटे’
४. पश्चिम बंगाल या राज्याची राजधानी.
५. सुंदर डोळे असलेली स्त्री.
६. संत मीरा बाईचे आध्यात्मिक गुरु हे होत.
७. सरदार पटेल यांची जयंती ऑक्टोबर महिन्याच्या तारखेला साजरी करतात.

उत्तरे इतरत्र

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

आजोषा

चित्रांकन
लेखन, रंग
अजय कालडा

महात्मा गांधीजींना सर्वजन प्रेमाने 'बापू' म्हणत. मुलांनो, तुम्हाला माहिती आहे का की गांधीजींकडे तीन माकडं होती. ती माकडं त्यांच्याकडे कशी आली?

एकदा चीनमधील काही लोक गांधीजींना भेटण्यासाठी शांती निकेतन येथे आले.

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

त्यानंतर, गांधीजी जिथे जात तिथे ते खेळणं नेहमी सोबत ठेवत आणि त्याची खूप काळजीही घेत. त्याच्याबरोबर काम करणारे लोक हे सर्व पाहून आश्चर्यचकित होत.

एके दिवशी गांधीजी खेळणं अतिशय काळजीपूर्वक पाहत होते. त्याच्या एका साथीदाराने विचारले, “बापू, या साधारण दिसणाऱ्या खेळण्याकडे तुम्ही असे एकटक पाहत राहता, की जसं काही त्यात तुमच्या खास आठवणी जोडलेल्या आहेत.”

गांधीजी म्हणाले, “हे साधारण खेळणं नाहीये. ही तीन माकडं आपल्याला वेगवेगळ्या गोष्टी शिकवत आहेत. याने डोळ्यावर हात ठेवला आहे, याचं नाव आहे मिजारु. हे अशी शिकवण देतय, की कधीही वाईट बघू नका !”

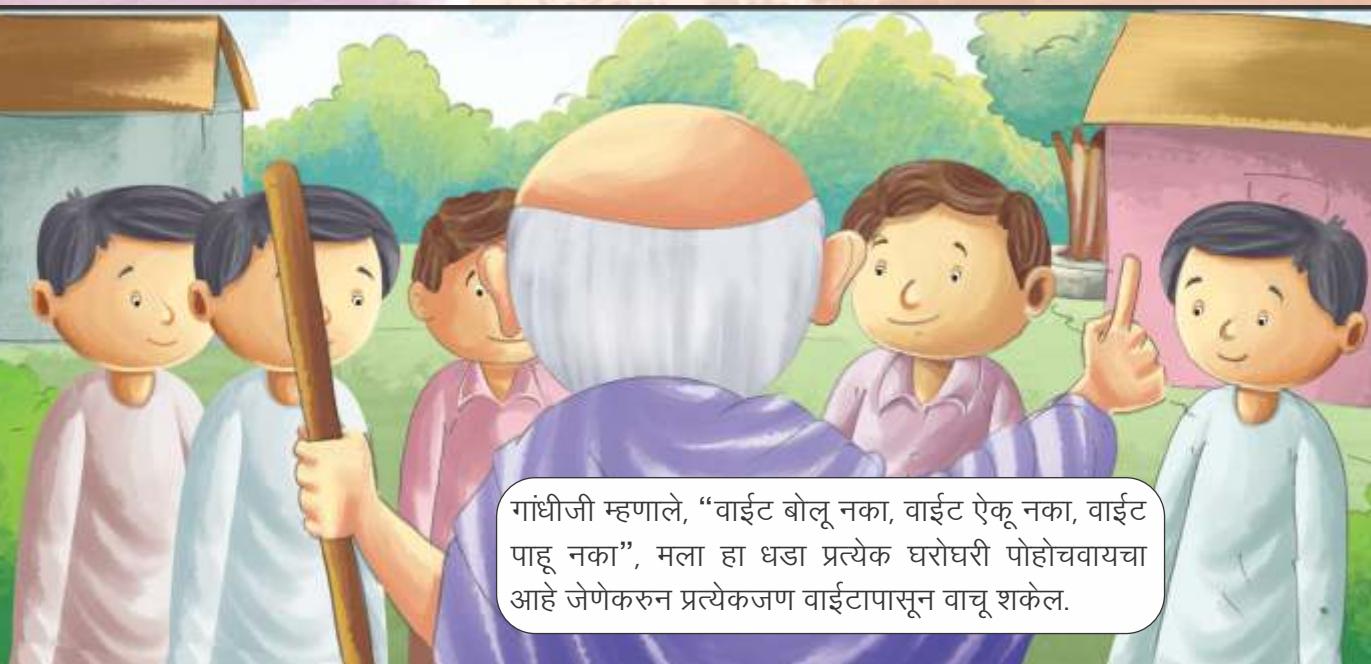

दुसऱ्या माकडाचं नाव आहे
किंवरु. याने कान बंद केले आहेत.
हा म्हणतो, कधीही वाईट ऐकू नका.

तिसऱ्या माकडाचं नाव आहे इवाझारु.
याने तोंडावर हात ठेवलेला आहे. कधीही
वाईट बोलू नका असं हा सांगत आहे.

अच्छा! तेव्हाच सर्वजण म्हणतात
— गांधीजींची तीन माकडं!

हो मुलांनो आणि जर आपण देखील या
तीन गोष्टी लक्षात ठेवल्या तर आपण
वाईट गोष्टीपासून दूर राहू शकतो
आणि चांगले मानव बनू शकतो.

श्रीमत्यद्वयोरु

ईश्वराच्या इच्छेने घडते तेच योव्य

भौलाराम नावाचा एक शिवशंकराचा भक्त होता. गावाबाहेरील टेकडीवर असलेल्या शिवाच्या मंदिरात तो तासन् तास ध्यान करत बसायचा. भगवंताला आपलं दुःख दारिद्र्य दूर करण्याची विनंती करायचा.

त्याचं दुःख पाहून एकदा पार्वती माता भगवान शंकराला म्हणाली, “हे नाथ! तुम्ही तुमच्या या भक्ताचं दुःख दूर का करत नाहीत?” त्यावर भगवान शंकर म्हणाले, “योग्य वेळ येताच मी त्याला दर्शन देईन आणि त्याचं दुःख दूर करीन.” असे

होता होता बरेच दिवस गेले. पार्वती मातेला त्याचे दुःख पहावेना. तिने भगवंताकडे पुन्हा हट्ट धरला आणि सांगितले, की काही करा आणि भोलारामला दर्शन द्या. त्याला वरदान द्या.

भोलाराम डोळे मिटून ध्यान करत असतांना समोर भगवान शिवशंकर पार्वती मातेसह प्रकट झाले. त्यांनी भोलारामला विचारले, “बोल भक्ता! तुला काय हवय?” अचानक भगवंताला साक्षात समोर पाहून भोलाराम गडबडून गेला. काय मागावे हे त्याला सुचेना. त्याने तसे ठरवलेही नव्हते.

तेवढ्यात तो अचानक बोलून गेला, “हे भगवान! माझ्या मनात जो विचार येईल तो लगे च पूर्ण व्हावा.” भगवंत म्हणाले, “तथास्तु! हो, पण तुझ्या फक्त तीनच गोष्टी मी पूर्ण करीन. त्यानंतरचा कुठलाही विचार पूर्ण करणार नाही.”

भोलाराम खूश झाला. भगवंताचे आभार मानत त्याने नमस्कार केला. भगवान शंकर पार्वती मातेसह अंतर्धान पावले.

भोलारामला या घटनेवर क्षणभर विश्वासच बसेना. हे खरं होतं की स्वप्न? बराच वेळ तो तिथेच बसून राहिला. अंधार पडू लागला. तसा तो लगबगीने आपल्या घरी जायला निघाला. मनात विचार करु लागला, की खरंच आपल्या मनात येणारी गोष्ट पूर्ण होईल का? अचानक झाडाच्या आडून काहीतरी हालचाल होताना दिसली. त्याच्या मनात चटकन विचार आला, की झाडामागे वाघ असेल का? तेवढ्यात झाडाच्या आडून वाघ प्रकट झाला. त्याच्या मनात दुसरा विचार आला, वाघ आपल्याकडे येतोय वाटतं? खरोखरच वाघ त्याच्या दिशेने येऊ लागला. वाघ जवळ येताच तो खूप घाबरला. त्याच्या मनात विचार आला, आता हा मला नक्कीच खाणार. हा विचार मनात येताच वाघाने त्याच्यावर झडप घातली आणि त्याला खाऊन टाकले.

ते दृश्य पाहून पार्वती मातेला खूप वाईट वाटले. तिने भगवंताला विचारले, “भगवान! हे असं का झालं?”

तेव्हा भगवंत म्हणाले, “यासाठीच मी त्याला वरदान देत नव्हतो. कारण त्याच्या प्रारब्धामध्ये हेच लिहिलं होतं आणि तसंच घडलं. त्याची पूजा— भक्ती, साधना याच्याने त्याचे प्रारब्धभोग संपायची मी वाट बघत होतो; परंतु त्याची आर्त व्याकूळता पाहून तुला मजबूर व्हावे लागले. शेवटी त्याचे प्रारब्धभोग मी देखील थांबवू शकलो नाही.”

पार्वती मातेने विचारले, “भगवान! यावर मार्ग काय? भक्ताने त्यासाठी काय केले पाहिजे?” त्यावर भगवान म्हणाले, “भक्ताने कुठलीही इच्छा न बाळगता ईश्वराला संपूर्ण समर्पित व्हावे.”

पुढे ईश्वराच्या इच्छेने जे घडेल तेच भक्तासाठी योग्य असेल .

Rajesh

Mukesh

१ तूही निरंकार

SPC
SHABARA
राबरा

पेस्ट कन्ट्रोल सर्विस

पेस्ट कन्ट्रोल करावा कर जपने घर और जपने परिवार को दबद्दा एवं निरोग रखें।

अपने घर, ऑफिस, लॉस्टल, बैंक, ऑफिस पार्किंग एवं अल्यु कोर्ह भी जगह जहां पर दीमक, कीरे, काकडीच, मकर्खी-मच्छर, विषकली, चूहे, अटमल इत्यादि किसी भी प्रकार की समस्या से परेशान हो लो एक बाट अवश्य संपर्क करें।

SHABARA

PEST CONTROL SERVICES

RAJESH : Mob.: 9819691223, 9987116381, 9819056198, 9987116382
www.shabarapestcontrol.com • Email : shabarapestcontrol88@gmail.com
 Office No.3, Sai Laxmi Society, Anand Nagar, Vitava Kalwa, Thane 400 605.

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

२१

बहुगुणी फळ - आवळा

वजळ्याला बहुगुणी म्हटलं जातं, याचं कारण आवळ्यांचे बहुविध प्रकारचे फायदे. अगदी पित्तापासून ते हाडाच्या मजबुतीपर्यंत आणि नेत्रदृष्टीपासून ते आतऱ्यांच्या कार्यक्षमतेत वाढ करण्यापर्यंत सर्व दृष्टीने आवळा अतिशय लाभदायक आहे. आवळा हा आवळा पावडर, मोरावळा, आवळा ज्यूस, आवळा कॅन्डी, आवळ्याचं लोणचं अशा विविध रूपात सेवन केला जातो. आवळा शक्यतो उपाशीपोटी खाल्ल्यास लाभदायी ठरतो.

आवळा खाण्याचे फायदे

- ★ आवळ्यातील विटामिन सी त्वचेवरील मुरुम, फोड घालवण्यासाठी मदत करते.
- ★ रोज आवळ्याचे सेवन केल्याने त्वचा तजेलदार राहते.
- ★ आवळ्यामध्ये विटामिन सी असल्यामुळे हिरड्यांमधून रक्त येणे, तोंड येणे यासाठी आवळा हे उत्तम औषध आहे.
- ★ आवळ्यामध्ये विटामिन 'ए' ची मात्रा असल्याने दृष्टीदोष दूर होण्यास मदत होते.
- ★ रक्तदाब नियंत्रणात राहतो.
- ★ वजन कमी करण्यात आवळ्याचे सेवन फायदेशीर ठरते.
- ★ गर्भवती महिलांनी आवळा खाल्ल्यास बाळाचे व मातेचे आरोग्य उत्तम राहते.
- ★ मोरावळा खाल्ल्याने पोट साफ राहते. पित्ताचा त्रास होत नाही.
- ★ अशक्तपणा दूर होतो.

- ★ आवळ्याच्या सेवनाने स्मरणशक्ती आणि बुद्धी चांगली राहण्यास मदत होते.
- ★ रोज सकाळी आवळा ज्यूस अनशेपोटी घेतल्यास मधुमेह व पित्त यावर आराम पडतो.
- ★ हाडांच्या मजबुतीसाठी व पोटाच्या विकारांसाठी आवळा पावडर पाण्यात मिसळून रोज सकाळी घ्यावी.
- ★ केसा मुलायम ठेवण्यासाठी आवळा पावडर भिजवून ती केसांना लावावी व रोज एक आवळ्याचे सेवन करावे.
- ★ लहान मुलांना आवळ्याचा मुरांबा किंवा मोरावळा पोळी सोबत खाण्यास दिला तर मुलं आवडीने खातात. त्यानिमित्ताने आवळ्याचे सेवन केले जाते.

दक्षता

पौष्टीक घटकांमुळे आवळा खाणे आरोग्यासाठी फायदेशीर असले तरी त्याचे सेवन प्रमाणातच करावे. अन्यथा बद्धकोष्ठता, पित्त, घसा खवखवणे इत्यादी समस्या उद्भवू शकतात.

❖❖❖

डॉ. देसराजजी

डॉ. देसराजजींचा जन्म १० जानेवारी, १९१९ रोजी अविभाजित भारतातील जेहलम जिल्ह्यातील दादनखान गावातील मारफातियां येथे झाला. त्यांच्या वडिलांचे नाव भगत रामजी आणि आईचे नाव गुराँदेवीजी होते.

सद्गुरु बाबा बुटासिंहजीकडून देसराजजींना ब्रह्मज्ञान प्राप्त झाले. सन १९४८ मध्ये डॉ. देसराजजींना संत निरंकारी मंडळाच्या उप-प्रधान रूपात सेवा प्राप्त झाली. १५ ऑगस्ट, १९७९ रोजी संत निरंकारी मंडळाचे प्रथम प्रधान संत लाभसिंहजी ब्रह्मलीन झाल्यानंतर डॉ. देसराजजींना कार्यवाहक प्रधान रूपात सेवा करण्याची संधी मिळाली. १२ नोव्हेंबर, १९७९ रोजी बाबा गुरबचनसिंहजींनी संत देसराजजींना संत निरंकारी मंडळाचे प्रधान म्हणून सेवा विधिवत रूपाने सोपवली.

संत देसराजजींनी विभाजनानंतर दिल्ली (पहाडगंज) येथील जवळच्या क्षेत्रात आपले औषधालय उघडले आणि शारीरिक रोगाबरोबर धर्म जिज्ञासा असलेल्या व्यक्तींच्या विविध प्रश्नांचे समाधान करत राहिले.

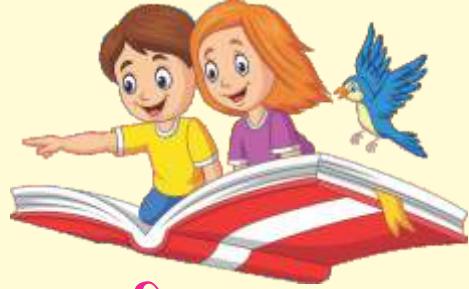
डॉ. देसराजजींचा समर्पण भाव इतका प्रबळ होता, की सद्गुरुने दिलेले कार्य ते पूर्ण करण्यात

किंचितही दुर्लक्ष करत नसत. ते अशा गुरसिखांपैकी होते, की गुरुने रात्रीला दिवस आणि दिवसाला रात्र म्हटली तरी ते किंतु-परंतु न करता सत्वचन म्हणतील.

डॉ. देसराजजींनी बाबा बुटासिंहजींच्या काळापासूनच ‘गुरसिख गुरसिख पूजता’हा सिध्दांत धारण केला होता. ते म्हणत असत, की गुरुला जर प्रसन्न करायचे असेल तर त्यांच्या गुरसिखांना प्रसन्न करा. आपली दहा कामं थांबवून जर संतांच्या कार्याला प्राथमिकता द्याल तर निरंकार तुमची कार्ये पूर्ण करण्यासाठी अनेक घट (माध्यम) तयार करेल.” डॉ. देसराजजींनी आपल्या कर्मातूनच गुरुमताची शिकवण दिली. जर एखादा महात्मा सायकल अथवा स्कूटर घेऊन त्यांच्याकडे आला तर ते स्वतः किंवा मुलांना सांगून त्यांची सायकल किंवा स्कूटर साफ करत असत. अशाप्रकारे ते मुलांनाही सेवेचे महत्त्व समजावत असत. त्यांनी आपल्या निष्काम सेवाभावनेने सद्गुरुला खूश केले. असे हे परमज्ञानी, सद्गुरुचे परमशिष्य संत १८ नोव्हेंबर, २००९ रोजी विशाल निराकारात सामावले.

सर्वांची दुनिया हसती व्हावी

दोन शब्द करती चमत्कार
देती सदगुण आणि सद्विचार

विचारपुष्ट आणि दिव्य वाणी
होते शुद्ध मती अन् गोड वाणी

हसा मुलांनो हे अनोखे तंत्र
मिळतो आरोग्याचा मंत्र

दादाला विचारता समाधान
होते भ्रम—शंकांचे निरसन

पुसी आजोबांच्या गोष्टी छान
लाभते अनुभवाचे वरदान

संतकथा अन् व्यक्तीविशेष
देती जीवन जगण्याचा संदेश

हसती दुनिया घरोघरी यावी
सर्वांची दुनिया हसती व्हावी

—मंगल मजगे (किल्लारी)

प्रभूप्राप्ती सहजसोपी

बंयाचदा असा गैरसमज पसरवला जातो, की प्रभूची प्राप्ती करणं या जन्मात शक्य नाही. त्यासाठी अनेक जन्म घ्यावे लागतात. घरदार सोडून रानावनात जाऊन तपश्चर्या करावी लागते; परंतु याबाबत संत बुल्लेशहाजी म्हणतात, की ‘साधूच्या कृपेने प्रभुप्राप्ती अतिशय सहज आणि सोपी होते.’

एकदा संत बुल्लेशाहजी गुरु इनायतशाहजींकडे ईश्वरप्राप्तीसाठी गेले त्यावेळी ते आपल्या बागेमध्ये काम करत होते. इनायतशाहजी कांद्याची रोपे एका जागेवरुन उपटून दुसऱ्या जागेवर लावत होते. रोपं लावता लावता ते म्हणाले, “बुल्ला, रबदी की पाणा, एदरो पुटणा उदरो लाणा” ते म्हणाले की ‘प्रभू प्राप्ती देखील एवढीच सोपी आहे.’

एखादा मनुष्य रस्त्याने जर जात असेल आणि आपण त्याला विचारलं, की तू कुठे जात आहेस? त्यावर त्याने जर उत्तर दिलं, की माहित नाही. तर त्याला आपण मूर्ख म्हणणार. तसं जन्माला आलेल्या मनुष्याला जर विचारलं, की ‘तू हा देह सोडल्यानंतर कुठे जाणार आहेस?’ त्याचे उत्तर हेच असणार की

माहित नाही. मग त्याला ही अज्ञानाची अवस्था दूर करायला नको का? देह सोडल्यानंतर आपलं मूळ ठिकाण कोणतं ते ओळखायला नको का? आपण आलो कुठून? आणि जायचं कुठे? हे जाणून घेणे हेच तर मनुष्य जन्माचं मुख्य कर्तव्य आहे. जसे, एखाद्या माणसाला स्वतःच्या मालकीचं घर नसतं. तेव्हा वर्षानुवर्षे तो भाडेकरू म्हणून राहत असतो. परंतु ज्यावेळी घरमालक त्याला घर खाली करण्याची नोटीस देतो, तेव्हा त्याला दुसरं घर मिळेपर्यंत चिंता लागून राहते. तसं, जीवात्म्याला आपल्या मूळ घराची प्राप्ती जोपर्यंत होत नाही तोपर्यंत त्याला अनेक शरीरं धारण करत जन्म—मृत्यूच्या चक्रात भटकावं लागतं.

(पान २९ वर)

वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

स्वरा पिसाळ

रेवा म्हात्रे

सुमेर माणगांवकर

अर्जन इंगळे

प्रचित इंगळे

श्रद्धा शिरवळे

अर्जुन बेलायिंडी

आकाश गोधडे

भार्गवी जाधव

अर्जुन साळुंखे

अपेक्षा भवर

शिवम रहाटवळ

प्राची इंगळे

प्रसाद ननावरे

राजवर्धन अधव

रुहानी कांबळे

समदर्श जाधव

स्मिक कांबळे

रंघेष दांडगे

संजवी गाडगे

श्लोक शेलार

अग्रता कुरिल

स्वरा सोनवणे

स्वाती माळी

तनिष्ठा थोरात

तरेश थोरात

उर्वशी भोसले

उर्वशी गावस

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

२७

कथा

लांडग्याला धडा शिकवला

लांडगा हा प्राणी लबाड आणि कपटी म्हणून प्रसिद्ध आहे. एका जंगलामध्ये एक लांडगा होता. तो स्वतःला खूप हुशार समजत असे. भोळ्याभाबज्या प्राण्यांना फसवून त्यांना मारून खात असे. एके दिवशी त्याला एक बकरी आणि तिची दोन पिल्ल चरताना दिसली. तो बकरीजवळ गेला व म्हणाला, “मला खूप भूक लागली आहे. मी एक तर तुला खाईन नाहीतर तुझ्या

कोकरांना खातो. बोल, दोघांपैकी कोणाला खाऊ?” बकरी म्हणाली, “तू असं कर मलाच खा; परंतु त्याआधी मला एक प्रार्थना करायची आहे, तेवढी परवानगी दे.” लांडगा म्हणाला, “ठीक आहे” बकरी एका मोठ्या खडकावर उभी राहून मोठमोठ्याने बैं बैं असं ओरडू लागली. बकरीचं ओरडण ऐकून बकरीचा मालक लाठी घेऊन धावतच आला. त्याच्यासोबत दोन शिकारी

कुत्रेही होते. त्यांना बघताच लांडगा जीव घेऊन पळत सुटला. पुढे गेल्यावर त्याला एक कोंबडा दिसला.

लांडगा म्हणाला, “मी तुला खाणार.” कोंबडा म्हणाला, “खा, पण माझी एक अट आहे, मला तू शेपटीकडून खा.” लांडगा म्हणाला, “ठीक आहे.” कोंबड्याने आपली शेपटी लांडग्याच्या तोंडात दिली आणि मोळ्याने बांग देत तो झाडावर चढला. कोंबड्याने बांग दिल्यामुळे शेपटीची पीस तुटून लांडग्याच्या घशात अडकली.

थोडे दूर गेल्यानंतर त्याला एक घोडा चरत असताना दिसला. लांडगा घोड्याजवळ गेला आणि म्हणाला, “मी तुला खाणार.” तेव्हा घोडा म्हणाला, “मी राजाचा खास घोडा आहे. तू मला खाऊ शकत नाही. नाहीतर राजा तुला ठार मारील. तसा आदेशच राजाने दिलेला आहे.” लांडगा म्हणाला, “कुठे आहे तो आदेश?” घोडा म्हणाला, “माझ्या मागच्या पायाच्या खुरामध्ये आहे.” लांडगा घोड्याच्या मागे जात त्याचे खूर बघू लागला. तेवढ्यात घोड्याने त्याला सणसणीत लाथ मारली. लांडगा धडपडत दूर जाऊन कोसळला. घोडा निघून गेला. धूर्त लांडग्याला मात्र सर्वांनी चांगलाच धडा शिकवला.

प्रभूप्राप्ती सहजसोयी

(पान २५ वरुन)

भाडेकरु म्हणून राहणाऱ्या व्यक्तीला जेव्हा स्वतःचं घर प्राप्त होतं तेव्हा त्याला कुठलीही चिंता नसते. त्याला त्याच्या हककाचं घर मिळालं की त्याची वणवण आणि भटकंती संपून जाते. तसं या परमपिता परमात्म्याच्या ज्ञानामुळे आपल्याला आपल्या मूळ घराची प्राप्ती होते, आणि आत्म्याची भटकंती थांबते.

काहीवेळा आणखी अशी एक शंका निर्माण केली जाते, की आपलं मन पवित्र झाल्याशिवाय ब्रह्मज्ञान होणार नाही. वास्तविक पाहता ब्रह्मज्ञानाहून पवित्र काहीही नाही. हे ज्ञान मनामध्ये येतं तेव्हा मन देखील पवित्र होतं.

प्रभू— परमात्म्याने ही जी विश्वाची रचना केली आहे, ही भौतिक सृष्टी रचलेली आहे यातच माणूस अडकून पडलेला आहे. त्या पलीकडे जाण्याचा तो विचारच करत नाही. यालाच भावसागर देखील म्हटले आहे. हा भवसागर पार तेव्हाच करता येईल जेव्हा आपल्या मूळ स्वरूपाची ओळख साधू—महात्म्याकडून होईल. रामचरित मानस मध्ये म्हटलेलं आहे, की ‘गुरुबिन भवनिधी तरही न कोई,’ गुरु शिवाय इतर कुणीही हा भवसागर पार करवू शकत नाही.

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

हसा मुलांनो हसा

चिंदू : बाबा, बाबा आज मी शंभर लीटर पाण्याची टाकी एकट्याने उचलून दाखवली
बाबा : अरे वा !.... कमालच केली म्हणायची!

चिंगी : पण बाबा ,ती टाकी पाण्याने भरलेली नव्हती.

पती : डॉक्टर ,माझ्या पत्नीच्या डोळ्यांचं ऑपरेशन झालय ना!.... मग तिच्या दोन्ही हाताला बँडेज का बांधलं?

डॉक्टर : ऑपरेशन डोळ्यांचच झालय, त्यांनी व्हाट्सअप, फेसबुक जास्त बघू नये म्हणून त्यांच्या हाताला बँडेज बांधलं.

शिक्षक : बंड्या , तुझ्या प्रोग्रेस कार्डवर पालकांच्या सहीच्या जागी हे गोल गोल वेटोळे काय काढून ठेवलेस?

बंड्या : सर ,ती माझ्या आजीची सही आहे.

शिक्षक : अच्छा काय नाव आहे तुझ्या आजीचं?

बंड्या : जिलेबी बाई.

कॉलेजच्या मुला— मुलींमध्ये वाद विवाद स्पर्धा सुरु होती. विषय होता हिंमतवान कोण? मुलगे की मुली?

बराच वाद झाल्यानंतर सर्वात शेवटी बंड्या उठला आणि म्हणाला,“मित्रांनो, मुला—मुलींमध्ये हिंमतवान फक्त मुली आहेत.”

सर्व मुलगे त्याच्यावर रागावत म्हणाले,“ते कसं काय रे?”

बंड्या म्हणाला,“मित्रांनो सर्व मुली मुलांसारखे पॅन्ट— शर्ट, जीन्स— टी शर्ट घालून कॉलेजमध्ये येऊ शकतात; परंतु मुलांमध्ये तेवढी हिंमत नाही की ते साडी आणि पंजाबी ड्रेस घालून कॉलेजमध्ये येऊ शकतील!”

सुमीचे स्थळ पाहुण्यांना पसंत पडले. मुलाकडचे
होकार देणारच होते
तेवढ्यात किचनमधून सुमीचा आवाज आला...

आई चहासाठी किती शिटट्या?

हे ऐकल्यावर मुलाकडचे तिथे
थांबलेच नाहीत.

बायको : अहो, तुम्ही आपली नवी सायकल
का तोडून टाकलीत?

नवरा : अगं, सरकार म्हणतय कोरोनाला
थांबवण्यासाठी सायकल तोडावी लागेल,
म्हणून...

बाबा : जेव्हा मी लहान होतो ना, तेव्हा
आमच्याकडे लाईट आलेली नव्हती.
अंधारामध्ये मी खूप घाबरायचो.

पिंकी : पण आता नाही ना घाबरत?

बाबा : बेटा आताही मी घाबरतो... लाईट
बिल बघून.

बाळू काका : (ठमा काकूना) अगं ए
बाजारात जाताना खडू बरोबर घेऊन जा.
ठमाकाकू : तो कशासाठी?

बाळू काका : अगं दुकानासमोर सोशल
डिस्टनसिंगसाठी जी वर्तुळ आखलेली
आहेत ना, त्यात आता तू मावत नाहीस.

बाबूलाल मारवाडी : डॉक्टर साहेब किती
बिल झाला?

डॉक्टर : चारशे रुपये झालेत.

बाबूलाल : ही घ्या पानसोची नोट.

डॉक्टर : शेटजी, शंभर रुपये सुट्टे नाहीत,
अजून एक इंजेक्शन देऊ का?

बाबूलाल : डॉक्टर साहेब असा काय बोलते
तुम्ही?

डॉक्टर : शेटजी, तुमच्याकडे सुटे नसले तर
तुम्ही गोळ्या चॉकलेट जबरदस्ती देतात की
नाही?... मग घेऊन टाका एक इंजेक्शन
जास्त!

थंड हवेचे ठिकाण माथेरान

माथेरान हे रायगड जिल्ह्यातील थंड हवेचे ठिकाण. सह्याद्रीच्या मुख्य रांगेपासून थोडीशी वेगळी झालेली ही डोंगररांग समुद्रसपाटीपासून साधारण २६०० फूट उंच आहे. कल्याणच्या मलंग गडापासून ही डोंगररांग सुरु होते. मलंगगडाला लागून बदलापूरच्या डोंगरातील गुहा लागतात. नंतर नवरानवरीचा डोंगर लागतो. त्यावर असणाऱ्या बारीक—सारीक सुळक्यांमुळे हा

डोंगर लगेच ओळखता येतो. त्यापुढे चंदेरीचा प्रचंड सुळका आणि नंतर म्हैसमाळ नावाचा डोंगर लागतो. त्यानंतर नाखिंद डोंगर आणि यानंतर मग माथेरानचा डोंगर सुरु होतो. संपूर्ण माथा विविध घनदाट झाडी आणि लाल पायवाटा यांनी भरलेला आहे. माथेरानला जाण्यासाठी छोटी आगगाडी येते ती नेरळ स्टेशनवरुन सुटते. डोंगराला वळण घेत धावणारी ही छोटेखानी आगगाडी

माथेरानच्या सहलीतलं विशेष आकर्षण आहे. इसवी सन १८५० मध्ये मुंबईचा गव्हर्नर लॉर्ड एलिफन्टन आणि ठाण्याचा कलेक्टर यांनी हे हिल स्टेशन शोधून काढलं. १८५४ मध्ये मुंबईच्या गव्हर्नरने येथे बंगला बांधला. पुढे माथेरानला पर्यटन स्थळ म्हणून इंग्रजांनी वसवलं. त्यांनी इथल्या विविध स्थळांना नावं दिली. त्यामुळे सहाजिकच ती पॉर्ईटची नावं इंग्रजीत आहेत. पॅनोरमा, गार्बट, अलेकझांडर, हार्ट लिटल चौक, ग्रेट चौक, वन ट्री हिल, सनसेट पॉइंट, एको पॉइंट हे इथले नयनरम्य पॉर्ईट्स आहेत. उन्हाळचाच्या सुट्टीत आणि पावसाळ्यानंतर इथली मजा लुटायला

पर्यटक गर्दी करतात.

माथेरानच्या जंगलात क्वचित बिबटेदेखील आढळतात असे स्थानिक लोक सांगतात. इथल्या पक्षीसृष्टीत मोठ्या प्रमाणावर बुलबुल, दयाळ, लार्क, तांबट, किंगफिशर, धनेश, इत्यादी पक्षी पाहायला मिळतात.

माथेरानला पाण्याचा पुरवठा करणारा मुख्य तलाव म्हणजे शार्लेट लेक. पावसाळ्यात हा जलाशय पाण्याने पूर्ण भरून वाहू लागतो त्यावेळी त्याचा धबधबा तयार होतो. त्याचा आवाज उरात धडकी भरवणारा असतो. माथेरानला राहण्यासाठी एमटीडीसीची रेस्ट हाऊसेस आहेत. मध्य रेल्वेच्या नेरळ रेल्वे स्टेशनवरुन माथेरानला जाणारी ही मिनी ट्रेन झुक झुक करत २१ किलोमीटरचं अंतर दोन तासात पार करते. या गाडीतून माथेरानचं सौंदर्य पाहण्याची मजा काही वेगळीच असते. लांब लांबचे पॉर्ईट बघण्यासाठी घोड्यावरुनही जाता येते.

ऑलिम्पिक ब्रॉन्ज पदक विजेती बॉक्सर लवलीना बोगांहेन

मुष्टियोद्धा (बॉक्सर) लवलीनाने टोकियो ऑलिंपिकमध्ये ६९ किलो वजनी गटात जर्मन मुष्टियोद्धा नादिन अपटेझ हिला पहिल्या फेरीत हरवले. तर उप-उपांत्य फेरीत माजी जागतिक विजेत्या तैवानच्या चेन-नीन चीनला हरवून ऑलम्पिकमध्ये ब्रॉन्ज पदकावर मोहोर उमटवली.

लवलीनाचा जन्म २

ऑक्टोबर १९९७ रोजी झाला. ती मूळची आसामच्या गोलाघाट मधील आहे. तिला दोन मोठ्या जुळ्या बहिणी आहेत. लिचा आणि लिमा, या सुद्धा राष्ट्रीय स्तरावर मुष्टियुद्ध खेळलेल्या आहेत.

२०१२ मध्ये तिचे किक बॉक्सिंगचे प्रशिक्षण सुरु झाले. फेब्रुवारी २०१८ मध्ये झालेल्या इंडिया ओपन या पहिल्या खुल्या अंतरराष्ट्रीय मुष्टियुद्ध स्पर्धेत लवलीनाने केलेल्या कामगिरीच्या जोरावर तिची राष्ट्रकुल स्पर्धेसाठी निवड झाली. इंडिया ओपनमध्ये तिने वेल्टरवेट श्रेणीत सुवर्ण पदक जिंकले.

जून २०१८ मध्ये मंगोलियाची राजधानी असलेल्या उलानबातार मध्ये उलानबातार चषक स्पर्धेत तिने रौप्यपदक जिंकले. सप्टेंबर २०१८ मध्ये पोलंडमधील तेराव्या अंतरराष्ट्रीय सील एशियन चॅम्पियनशिपमध्ये कांस्यपदक जिंकले.

मार्च २०२० मध्ये आशिया ओशनिया

मुष्टियुद्ध ऑलिम्पिक पात्रता स्पर्धेत लवलीनाने उझाबे किस्तानच्या मेलवाचा ५-० असा पराभव केला आणि टोकियो ऑलिम्पिक स्पर्धेत ६९ किलो श्रेणीत आपले स्थान पक्के केले. ऑलिंपिक स्पर्धेसाठी पात्र ठरणारी ती आसामची पहिली महिला खेळाडू बनली.

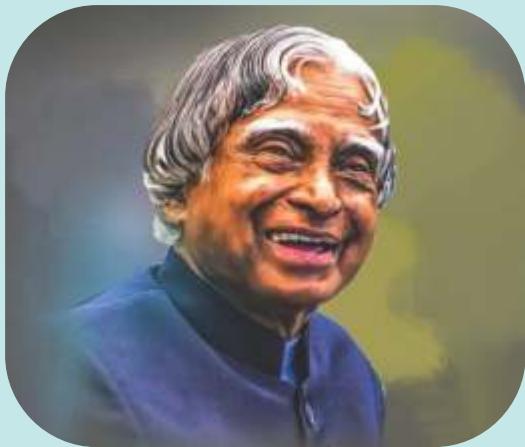
ऑक्टोबर २०२० मध्ये लवलीनाला कोरोना विषाणूची लागण झाली. तिला रुग्णालयात दाखल करावे लागले. त्यामुळे तिची राष्ट्रीय मुष्टियोद्धा टीम सोबत इटलीला जाण्याची संधी हुकली. पण त्यावेळी तिने ऑलिम्पिक स्पर्धेसाठीच्या सरावावर अधिक लक्ष केंद्रित केले.

भारताला ऑलिंपिक खेळात बॉक्सिंगमध्ये याआधी 2008 मध्ये बिजिंग ऑलिंपिकमध्ये विजेंदर सिंगने ब्रॉन्ज पदक जिंकून दिले होते, तर 2012 च्या लंडन ऑलिंपिकमध्ये मेरी कोमनेही ब्रॉन्ज पदक जिंकले. भारताला ऑलम्पिकमध्ये ब्रॉन्ज पदक मिळवून देणारी लवलीना ही तिसरी बॉक्सर आहे. तर महिलांमध्ये दुसरी बॉक्सर आहे.

लवलीनाच्या पुढील वाटचालीसाठी खूप खूप शुभेच्छा!

वाचन प्रेरणा दिन

थो र शास्त्रज्ञ व भारताचे माजी राष्ट्रपती अवूल पाकिर जैनुलाब्दीन अब्दुल कलाम (ए पी जे अब्दुल कलाम) हे थोर वैज्ञानिक व एरोनॉटिकल इंजिनीयर होते.

अमेरिकेतील नासा या प्रसिद्ध संशोधन संस्थेत चार महिने प्रशिक्षण घेतल्यानंतर त्यांनी डी आर डी ओ मद्रास येथील संरक्षण संस्थेत काम केले. भारतासाठी त्यांनी अग्नी-१, अग्नी-२, अग्नी-३, या प्रक्षेपण अस्त्रांची निर्मिती केली. त्यामुळे त्यांना मिसाईल मॅन असेही म्हणतात.

सन २००२ मध्ये भारताचे ११ वे राष्ट्रपती म्हणून त्यांची निवड झाली.

त्यांच्या एकूणच कार्याचा गौरव म्हणून भारत सरकारने भारतरत्न पुरस्काराने त्यांना सन्मानित केले.

डॉक्टर कलाम यांचा जन्म १५ ऑक्टोबर १९३१रोजी रामेश्वर येथे झाला. त्यांचा जन्मदिवस वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरा केला जातो. आपल्या विंग्स ऑफ

फायर (अग्निपंख) या आत्मचरित्रात त्यांच्या प्रेरणादायी जीवनाचा परिचय होतो.

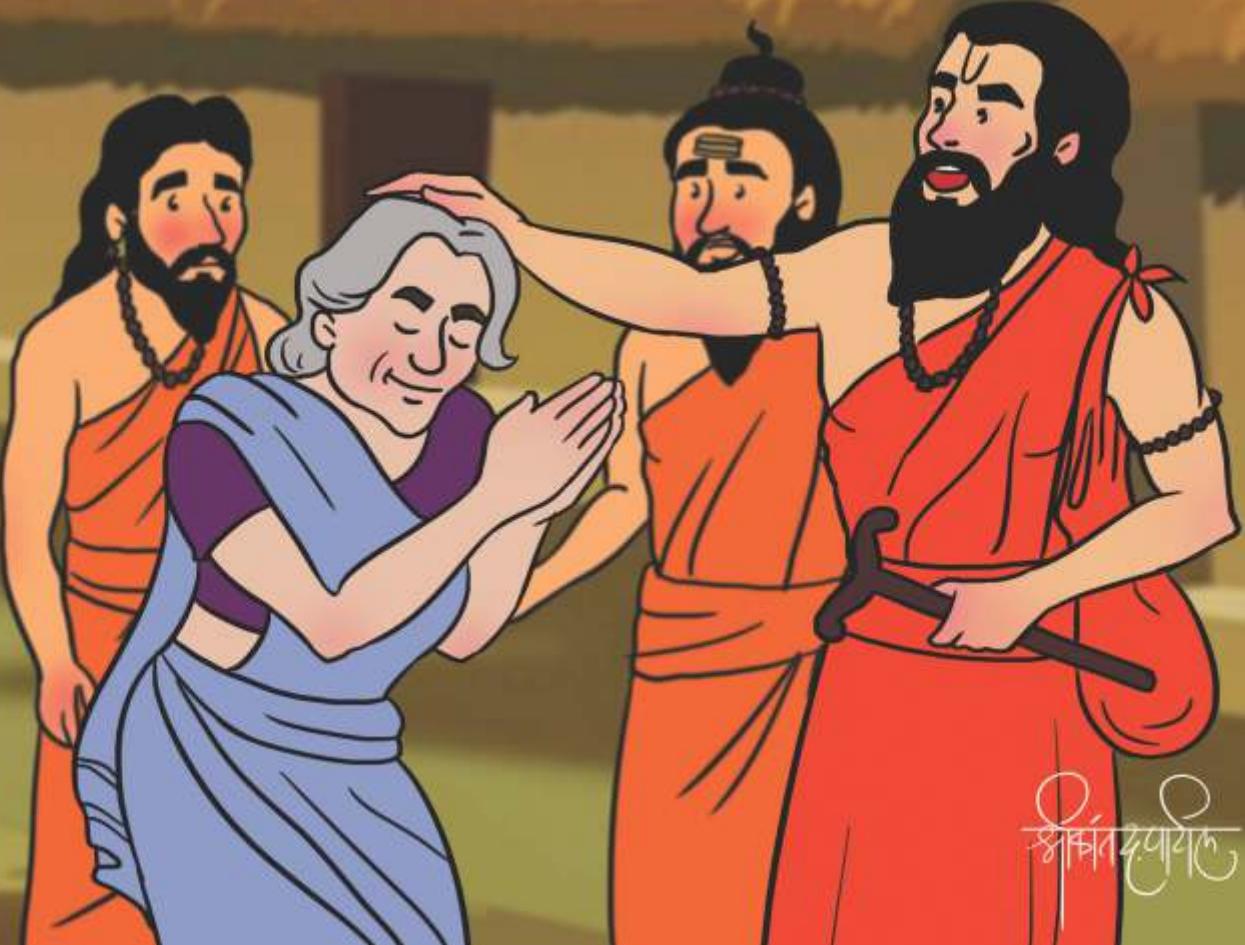
२७ जुलै २०१५ रोजी शिलॉग येथे मार्गदर्शन करत असताना ते खाली कोसळले आणि तेथेच त्यांनी देह सोडला. त्यांच्या मृत्युनंतर त्यांच्या संपत्तीची मोजणी करण्यात आली. त्यात

२५०० पुस्तके, ६ पॅट, ४ शर्ट, ३ सूट, एक पद्मश्री, एक पद्मभूषण एक भारतरत्न आणि ४६ डॉक्टरेट पदवी एवढीच त्यांची संपत्ती होती.

आपल्या हयातीत अगणित संपत्ती ते जमवू शकले असते; परंतु वरील गोष्टी पाहता त्यांचा त्याग, देशभक्ती व निष्काम सेवा यांचा परिचय होतो.

त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांना कोटी कोटी वंदन!

श्रीमती दुनिया

समर्थ दर्शन : भाग - ७८

विदुराघरच्या कण्या

भागनगरमध्ये रंगनाथ स्वामींचा दोन महिने मुक्काम होता. त्या दरम्यान त्यांना अनेकांनी घरी भोजनासाठी आमंत्रित केले. त्यामध्ये एक गरीब म्हातारी देखील होती. तिनेही त्यांना आमंत्रित केले आणि कण्यांची खीर, भाकरी व पालेभाजी असा भोजनाचा बेत केला. कण्यांची खीर पाहून रंगनाथ स्वामींना विदुराघरच्या कण्या आठवल्या आणि त्यांच्या तोंडाला पाणी सुटले. असा उत्तम बेत असताना आपले गुरु समर्थ आपल्या पंक्तीला असते तर किती बरं

झालं असतं असा भाव त्यांच्या मनी आला. चाफळला समर्थाना ही गोष्ट अंतर्ज्ञानाने कळली आणि ते त्वरित भागनगरला म्हातारीच्या दारात येऊन उभे राहिले. दोनशे कोसावरुन लगेच आलेल्या समर्थाना पाहून म्हातारी चकित झाली. रंगनाथ स्वामींनी त्यांना आदराने आत आणले. समर्थ म्हणाले, “काय रंगोबा, काय बेत आहे आज?” रंगनाथ स्वामी म्हणाले, “महाराज विदुराच्या घरच्या कण्या आहेत” समर्थ म्हणाले, “फारच उत्तम!” असे म्हणून तेही

पाटावर बसले. दोन पानं वाढली. तेवढ्यात समर्थ म्हणाले, “रंगोबा! आपण जेवणार पण केशवस्वामी तर या गावचा आहे, त्याला टाकून कसे जेवावे?” रंगनाथ स्वामी म्हणाले, “ठीक आहे महाराज” इतके बोलत आहेत तोच केशवस्वामी देखील येऊन उभे राहिले. म्हातारीने तिसरेही पान वाढले. आता भोजनाला बसावे म्हणून विनंती केली. समर्थ क्षणभर थांबून म्हणाले, “एवढं अमृतासमान भोजन असताना आपल्यासोबत जयराम आणि आनंदमूर्ती नाहीत. त्यांना सोडून आपण सर्वांनी भोजन करावे हा अप्पलपोटेपणा नाही का? त्यांनाही बोलवायला हवे” असे म्हणताच दोघेही दारात उपस्थित झाले. रंगनाथ स्वामींनी म्हातारीला सांगितले, “बाई दोन पत्रावळी अजून वाढा.” बिचारीला चिंता पडू लागली, की एका माणसाचा स्वयंपाक बनवला होता, आता तर तीन माणसं वाढली. आता आणखी दोन माणसांसाठी कुटून स्वयंपाक बनवायचा; परंतु स्वामींची आज्ञा म्हणून ती आतमध्ये गेली तर तिला दोन पत्रावळ्या दिसल्या. त्या घेऊन आली आणि अर्धी अर्धी भाकर प्रत्येकाच्या पानात वाढली. तसेच द्रोणांमध्ये थोऱ्या—थोऱ्या कण्यांची खीर वाढून पाच पानं सज्ज केली.

पाचही जण आनंदाने भुरके मारत कण्यांची खीर खाऊ लागले. अर्धी भाकर आणि खीर हा हा म्हणता संपली. पानं रिकामी झाली. रंगनाथ स्वामी म्हातारीला म्हणाले, “बाई, आणखी खीर वाढा” ते ऐकून म्हातारी तोंड फिरवून रडू लागली. कारण

पातेल्यात खीर नव्हती हे तिला ठाऊक होते. रंगनाथ स्वामी म्हणाले, “बाई, तुम्ही का रडता?” म्हातारी म्हणाली, “काय सांगू महाराज, स्वयंपाक केला होता तो संपला,” स्वामी म्हणाले, “छे छे असं म्हणू नये. बघा बरं चुलीवर पातेल्यात थोडीफार खीर शिल्लक असेल ती घेऊन या.” स्वामींच्या म्हणण्याप्रमाणे म्हातारी चुलीजवळ गेली. तिथे पाहते तर टोपलीमध्ये दोन भाकरी आहेत. खिरीचे पातेले देखील भरलेले आहे. म्हातारीने सर्वाना पोटभर जेवण वाढले. भोजनानंतर तुळशीची पानं दिली. ती त्यांनी भक्षण केली. सर्वांचे जेवण होऊन देखील पातेल्यात खीर आणि दोन भाकन्या शिल्लक होत्या. हे पाहून म्हातारीचं अंतःकरण श्रधेने भरून आलं. थोडा वेळ आराम करून सर्व मंडळी निघाली. समर्थ म्हणाले, “काय रे रंगोबा, म्हातारीचं जेवण फुकट खाल्लं काय, तिला काही तरी द्यायला नको का?” रंगनाथ स्वामी म्हणाले, “मुलांचा अधिकार फक्त जेवणाचा आहे, बक्षीस देण्याचा अधिकार तर वडिलांचा असतो.” हे ऐकून समर्थ हसले आणि म्हणाले, “बरोबर आहे तुझं” त्यांनी म्हातारीला बोलावले. तिच्या मस्तकावर हात ठेवला. तिला भगवंताचं दर्शन झालं. तिची भावसमाधी लागली. तिला समाधी अवस्थेतून जागे करत समर्थ म्हणाले, “तू नेहमी अशीच आनंदात राहशील.” असा आशीर्वाद देऊन त्यांनी तिचं नाव ‘आनंदीबाई’ असं ठेवलं आणि तिचा निरोप घेऊन सर्व मंडळी मार्गस्थ झाली.

क्रमशः

किट्टी

चित्रांकन व लेखन :
अजय कालडा

किट्टी! आज वातावरण किती छान
आहे ना! चल थोडं फिरुन येऊ.

होय, चल! चिंटू आणि माऊलीलाही बोलवू

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

चला, नदीच्या काठावर
जाऊया, खूप मजा येईल.

घे! आता कर मज्जा! स्वच्छ
होऊनच बाहेर ये.

वाचवा! वाचवा! मला पोहता येत नाही.

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

संत नामदेव

(गुरुप्राप्ती)

ते रेढोक या गावी सारी संत मंडळी जमली असताना गोरो बाकाकांनी प्रत्येकाच्या डोक्यावर थापटणे मारून कोणाचे मडके कच्चे आणि कोणाचे पक्के हे पाहत असताना नामदेवांची पाळी आली. तेव्हा ते घाबरून रडू लागले. सर्वांनी त्यांना कच्चे मडके ठरवले. नामदेवांनी रडत रडत आपली तक्रार पांडुरंगाला सांगितली. पांडुरंग म्हणाले, “तुला गुरु करावा लागेल. यासाठी तू औंढ्या नागनाथाच्या मंदिरात जा. तिथे तुला गुरुची प्राप्त होईल”

पांडुरंगाची आज्ञा घेऊन नामदेव औंढ्या नागनाथाच्या मंदिरात गेले. ते मंदिराच्या आत गेले तेव्हा त्यांना जे दृश्य दिसलं ते पाहून त्यांचा राग अनावर झाला. मंदिरातील महादेवाच्या पिंडीवर एक वृद्ध गृहस्थ पाय ठेवून झोपले होते. तेव्हा नामदेव त्यांना म्हणाले, “अहो बाबा, तुम्ही खुशाल देवाच्या डोक्यावर पाय ठेवून

झोपलात. तुम्हाला काहीच कसं वाटत नाही?” तेव्हा म्हातारे बाबा म्हणाले, “बाळ मी आता म्हातारा झालो आहे. मला माझे पाय उचलवत नाही. तूच माझे पाय उचलून अशा जागी ठेव जिथे देव नाही.” नामदेवांनी म्हातान्या बाबांचे पाय धरून पिंडीच्या बाजूला ठेवले. तो काय आश्चर्य तिथे पुन्हा पिंड प्रकट झाली. पुन्हा तिथून पाय उचलले दुसरीकडे ठेवले. तिथेही पिंड. जिथे पाय ठेवत तिथे पिंड निर्माण होई. नामदेवांना समजून चुकलं की देव नाही अशी कुठलीच जागा नाही. आपण फक्त देवाला मूर्तीमध्ये पाहत होतो; परंतु देव केवळ मूर्तीतच नाही तर सर्वत्र आहे. गुरुकृपेने हा बोध झाला. ते त्या म्हातान्या बाबांच्या चरणी नतमस्तक झाले. हे म्हातारे बाबा म्हणजे नामदेवांचे सद्गुरु ‘विसोबा खोचर’ होत. ज्ञानाची परंपरा गहिनीनाथांकडून निवृत्तीनाथांना प्राप्त

(पान ४४ वर)

कथा

संकटाला सामोरे जावे

स्वा मी विवेकानंदांनी आपल्या व्याख्यानामध्ये सांगितलेला हा एक प्रसंग आहे.

एकदा स्वामी विवेकानंद भारत भ्रमण करत असताना काशीला आले. काशीला ते एका रस्त्याने जात असताना मोठमोठी माकडं त्यांच्या पाठीमागे लागली.

स्वामींना पुढे जाऊ घायचे नाही असे जणू माकडांनी ठरवले होते.

स्वामीजी पुढे चालत असताना माकडं त्यांच्या अंगावर झेप घेऊ लागली. त्यांचे कपडे ओढू लागली. स्वामी विवेकानंद त्यांना पाहून घाबरले. ते पळू लागले. स्वामीजी जेवढ्या वेगाने पळत त्याच्या दुप्पट वेगाने माकडे पळू लागली. त्यांचे पाय ओढू लागली. त्यांच्या पायाला चाव घेऊ लागली. आता यांच्यापासून आपली काही सुटका नाही, या विचाराने स्वामीजी चिंतेत पडले. तेवढ्यात समोरुन एक

खेड्यातील माणूस येत होता. तो स्वामींना म्हणाला, घाबरु नका आणि पळू नका. मागे फिरा माकडांच्या समोर खंबीरपणे उभे राहा.

स्वामीजी थांबले. मागे वळले आणि माकडांच्या डोळ्यांमध्ये रोखून पाहात खंबीरपणे उभे राहिले तशी माकडं घाबरली आणि पळून गेली.

स्वामीजी म्हणतात, एक साधारण खेडूत जीवनाचं महान तत्वज्ञान शिकवून गेला, की संकटाला भिऊन पळू नये, तर संकटांचा सामना करावा. संकटाला घाबरून पाळणाऱ्याच्या मागेच संकटं हात धुवून मागे लागतात.

संत नामदेव

(पान ४२ वरुन)

झाली. निवृत्तीनाथांनी हे ज्ञान ज्ञानेश्वरांना दिले. ज्ञानेश्वरांनी विसोबा खेचर यांना दिले आणि तेच ज्ञान विसोबा खेचर यांनी नामदेवांना दिले. नामदेवांना आता सर्वाभूती चराचरामध्ये कणाकणामध्ये पांडुरंग भरलेला दिसू लागला.

एकदा संत नामदेव भोजन करायला बसले असताना एक कुत्रा आला आणि तो नामदेवांच्या ताटातील भाकर उचलून पळू लागला. भाकरी तोंडात घेऊन पाळणाऱ्या कुत्र्याच्या मागे तुपाची वाटी घेऊन नामदेवही पळू लागले आणि कुत्र्याला म्हणू लागले,

उभा उभा ऋषीकेशी ।

सुकी रोटी कैसी खाशी ॥

सर्वाभूती पांडुरंगाला पाहणाऱ्या नामदेवांना कुत्र्यामध्ये देखील पांडुरंग दिसू लागला. म्हणून ते म्हणतात, की तू कोरडी भाकर खाऊ नकोस. तुझ्या घशात अडकेल. थांब तुला मी तूप लावून देतो.

अशी उच्च कोटीचा भगवद्भाव त्यांच्या दृष्टीत होता.

क्रमशः

सामाजिक इकाई

- १) भारतातील पहिले मातीचे धरण कोणते?

अ) गंगापुर ब) भाक्रा नांगल क) कोयना ड) नाथ सागर

- २) कोणत्या राजाला 'भारताचा नेपोलियन' असे म्हटले गेले आहे?

अ) चंद्रगृष्ण ब) अशोक क) समुद्रगृष्ण ड) कर्णादेवराय

- ३) 'प्रयागराज' हे कोणत्या शहराचे नवीन नाव आहे?

अ) वाराणसी ब) भोपाळ क) पाटणा ड) अलाहुबाद

- ४) काझीरंगा नॅशनल पार्क कोणत्या राज्यात आहे ?
अ) ओरिसा ब) आसाम क) महाराष्ट्र ड) केरळ

- ५) सर्वात मोठा पक्षी कोणता?

अ) शहामुग ब) मोर क) गरुड ढ) पेंगिवन

- ६) अंतराळ संशोधन संस्था कुठे आहे?

अ) दिल्ली ब) विशाखापट्टनम क) पुणे ड) बैंगलोर

- ७) महात्मा गांधी यांच्या समाधी स्थळाला काय म्हणतात?

अ) राजघाट ब) चैत्यभूमी क) किसानघाट ड) शांतीस्थळ

- ८) सागरी लाटांवर आधारित भारतातील पहिला ऊर्जा प्रकल्प कोठे उभारला गेला आहे?
अ) रामेश्वर ब) विशाखापट्टनम क) सुंदरबन ड) कोचीन

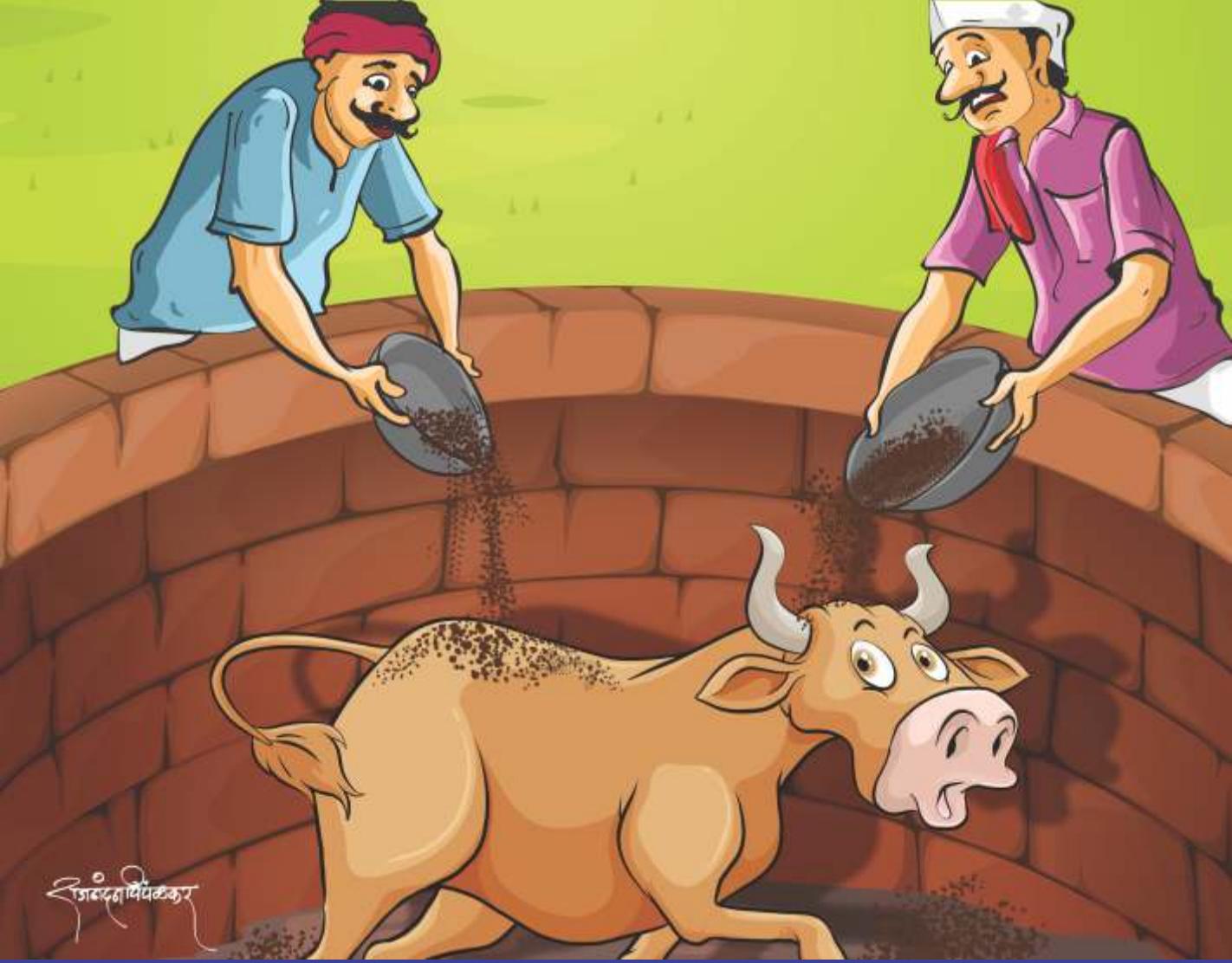
- 9) खालील पैकी कोणती व्यक्तिरेखा महाभारतातील नाही?

अ) शकुनी ब) बार्बरिक क) विकर्ण ड) बिभीषण

- 10) 'संत येती घरा, तोचि दिवाळी दसरा' असे कोणी म्हटले आहे?

अ) संत ज्ञानेश्वर ब) संत तुकाराम क) समर्थ रामदास ड) संत एकनाथ

उत्तरे इतरन्त्र

कथा

इच्छा तिथे मार्ग

ए का शेतकऱ्याकडे दोन बैल होते. त्यापैकी एक बैल म्हातारा होता. एके दिवशी म्हातारा बैल पडक्या विहिरीमध्ये पडला. विहीर कोरडी होती; परंतु त्या विहिरीतून बैलाला बाहेर काढणे फार कठीण होते. हळूहळू संध्याकाळ होत आली. शेतकऱ्याने विचार केला, नाहीतरी बैल म्हातारा झालेलाच आहे, त्याला वाचवून काय उपयोग? त्यापेक्षा

विहिरीत माती टाकून त्याला पुरुन टाकावे. त्याने काही गावकऱ्यांना मदतीला बोलावले आणि ते सगळे मिळून विहिरीत माती टाकू लागले. आपला मालक आपल्याला बाहेर काढण्याएवजी मातीमध्ये गाडून टाकण्याचा प्रयत्न करतोय, हे लक्षात येताच बैलाला खूप वाईट वाटले; परंतु दुसऱ्या क्षणी त्याने विचार केला, की काहीही

कविता

करुन आपण बाहेर पडायचेच. जस—जशी माती त्याच्या अंगावर पडत होती तसतसा तो अंगावरची माती झटकून टाकत असे. हळूहळू मातीचे थरावर थर चढू लागले. आणि बैल प्रत्येक थरागणिक वर वर चढू लागला. विहीर जवळजवळ भरायला आली होती. अंधारही खूप पडला होता. आता बैल मातीमध्ये गाडला गेला असेल असा विचार करुन गावकरी निघून गेले. बैलाने मान उंच करुन पाहिले, तर विहिरीचा कठडा जवळच असल्याचे त्याला दिसले. त्याने जोराने ताकद लावून बाहेर उडी घेतली आणि कृतज्ञ मालकाकडे राहण्यापेक्षा लांब निघून जावे असा विचार करत तो दूरवर निघून गेला.

—रंजना भांगरे, मुलुंड

झाड एक तरी लावा

वसा परोपकाराचा
वृक्षाकडूनि घ्यावा
जन्मा येऊनि भूवरी
झाड एक तरी लावा

सांभाळीते आम्हा धरती
घेऊनी आपुल्या उदरी
पालन सकलांचे करिते
माता हीच आहे खरी
प्राणिमात्रा देते विसावा

वृक्ष आपुला सखा
निगा तयाची राखा
नका तोडू कोणीही
फळे मधुर चाखा
खावया ते देती मेवा

शोभिवंत दिसेल सृष्टी
जर होईल पर्जन्यवृष्टी
समृद्धी नांदेल जगी
धनधान्याने येईल सुगी
प्रदूषणा दूर हटवा

पवन कु-हाळे (बुलडाणा)

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

डॅम्सेल फिश

डॅम्सेल फिश हा पॉमेसेंट्रिडी या कुळातील मासा आहे. अॅम्फिप्रिऑन आणि प्रेमनस हे दोन वर्ग या कुळात असतात. सर्व जगात या माशाला 'डॅम्सेल फिश' या नावानेच ओळखले जाते. हा लहान आकाराचा मासा आहे. याची लांबी ३ इच इतकी असते. खाण्या पाण्यात राहाणारा समुद्रीय मासा आहे. हा खाण्या पाण्यातील मासा असला तरी यातील काही जातीतील मासे जोडीने नदीच्या तळाशी विहार करताना आढळतात. या जातीत वेगवेगळ्या आकाराचे, विविध रंगाचे आणि विविध स्वभावाचे मासे आढळतात.

गडद निळा रंग त्यावर पांढरे

ठिपके आणि पिवळी जर्द शेपटी, गडद निळ्या रंगाचे अर्धे शरीर तर अर्धा शरीराचा भाग नारिंगी, काळ्या शरीरावर पांढरे पट्टे असे विविध रूपात यांचे दर्शन घडत असल्यामुळे अँक्वेरियम मधील हा प्रसिद्ध मासा आहे. हा उष्ण तापमानाच्या वातावरणातील पाण्यात राहाणारा मासा आहे. तसेच समुद्राच्या तळाशी असणाऱ्या कोरल रिफ मध्ये याचे वास्तव्य असते.

कॅलिफोर्नियाचा दक्षिण किनारा, उत्तर पॅसिफिकचा मेक्सिकन किनारा येथे यांचे वास्तव्य आढळते. समुद्रातील लहान किडे, शेवाळ, मृदुकाय प्राणी हे यांचं खाद्य आहे.

-संग्राहक : स्वप्निल वि.हाटवळ

मनमोहक कॉमन वॉडर

पा वसाळ्यात आणि पावसाळ्यानंतर आपल्याकडे हे आकर्षक फुलपाखरु सर्वत्र पाहायला मिळत. हे फुलपाखरु मध्यम आकाराचं म्हणजे सहा ते सात सेंटीमीटर लांबीचं असत. यातील नराचा रंग उठावदार आकाशी निळा असतो आणि त्याच्या कडा व त्यावरच्या शिरा या गडद काळ्या रंगाच्या असतात. पंखांच्या वरच्या भागाचा रंग जरी उठावदार आणि आकर्षक असला, तरी पंखांच्या खालच्या भागाचा रंग मात्र मळकट व करडा-तपकिरी असतो. या पंखांवर काळ्या शिरांची नक्षी मात्र तशीच असते. या फुलपाखराची मादी मात्र पांढरट रंगाची असून, तिच्यावर अगदी फिकट निळसर झाक असत. यामुळे या फुलपाखरातील नर व मादी अगदी उडता— उडतासुद्धा सहज वेगवेगळे ओळखता येतात. या फुलपाखराची मादी ग्लॉसी टायगर या फुलपाखरासारखी दिसते.

हे फुलपाखरु जंगलामध्ये मोकळ्या प्रदेशात, अगदी पायवाटांवरही सहज दिसत. घनदाट जंगल, दाट सावलीच्या जागा मात्र यांना फारशा प्रिय नसतात. नावाप्रमाणेच ही फुलपाखरं न थकता, सतत; परंतु संथगतीने जमिनीच्या आसपास उडताना दिसतात. जमिनीपासून अंदाजे दहा ते बारा फुटांपर्यंत उडताना ती आढळतात. ही फुलंपाखरं अगदी क्वचितच एका जागी शांत बसलेली आढळतात. हिवाळ्यात सकाळच्या प्रहरात उबदार उन्हात पंख पसरून बसलेली ही फुलपाखरं दिसून येतात.

या प्रजातीत मादीपेक्षा नरच जास्त उडताना दिसून येतो. एकतर या प्रजातीत माद्यांचं प्रमाण फार कमी असत. तसंच त्या मोकळ्या प्रदेशात फारशा उडत नाहीत. या

माद्यांच्या अवतीभोवती बन्याच वेळेला नर फुलपाखरं उडताना दिसतात. ही फुलपाखरं मध्य शोषण्यासाठी बन्याच फुलांभोवती उडताना दिसून येतात. विशेषत: घाणेरी, भेंडी किंवा इतर रानफुलांतील रस आपल्या लांबलचक सोंडेने शोषून घेताना ही फुलपाखरं दिसून येतात. यांची सोंड जरा जास्तच लांबलचक असल्यामुळे त्यांना लांब, खोलगट, घंटेच्या आकाराच्या फुलांतील फुलपाखरांप्रमाणे ही चिखलपान करताना मात्र फारशी आढळत नाहीत. या फुलपाखराची मादी समूहाने पांढरट रंगाची अंडी घालते. ही अंडी लांबट आकाराची असून, त्यावर रेषा असतात. अंड्यातून बाहेर आलेली अळी ही हिरव्या रंगाची असते, जी झाडाच्या पानावर पटकन दिसून येत नाही. या अळीपासून जो कोष तयार होतो, तोसुद्धा हिरवट रंगाचाच असतो व तो फांदीला उलट्या बाजूने रेशमाच्या लांब धाग्यासह लटकलेला दिसून येतो.

कॉमन वॉडर या फुलपाखराचे छायाचित्रण करताना योग्य वेळ साधायला लागते. कारण सर्वसाधारणपणे ही फुलपाखरं बसताना पंख मिटून बसतात. यामुळे त्यांच्या वरच्या बाजूच्या पंखांवरचे रंग व नक्षी आपल्याला दिसून येत नाही. केवळ या फुलपाखराच्या नराचा आकर्षक आकाशी निळा रंगच दिसतो. अतिशय सुंदर अशा या फुलपाखराची छबी कॅमेन्यात टिपणं खरोखरच कठीण असत.

-संग्राहक : अंकित चं. जाधव

रंग भरा

सामाजिक उच्चरे

१. अ
२. क
३. ड
४. ब
५. अ
६. ड
७. अ
८. क
९. ड
१०. ब

शा

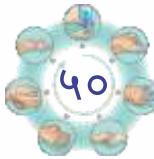
डू

को

डे

१००

१ प	ती		२ ई	३ द		४ अं
रा		५ को		६ श	र	द
७ ज	ब	ल	पू	र		मा
य		का		थ		न
	८ सु	ता	९ र		१० ए	
११ हे	न		१२ वि	ण	क	र
	१३ य	शो	१४ दा		ती	
१४ मा	ना		१५ स	ळ	स	ळ

हसती दुनिया
ऑक्टोबर २०२१

॥ तू ही निरंकार ॥

गुरु ही सुमिरण गुरु ही पूजा गुरु ही पूजा का धर हे । गुरु ही है जगदीरवर सन्तो और गुरु परमेश्वर है । पाप विनाशक धर्म का रक्षक सत्गुरु सच का पालक है । कष्ट निवारक पीड़ा नाशक सत्गुरु जग का नायक है । सचे मन से और लगन से जो सदगुरु को ध्यायेगा कहे 'हरदेव' वही जन जग में सफल पदारथ पायेगा ।

शंकरराव जाधव
मुखी, वाई तालुका

सर्वसाठी... सर्वकाही...
एकाच ठिकाणी... लग्न बस्त्याची
खास सोय !

अविनाश शंकरराव जाधव
प्रचारक, सातारा झोन

THE COMPLETE FAMILY SHOWROOM

मनमोहक साड़या | ड्रेस मटेरिअल | मेन्स वेअर | चिल्ड्रन्स वेअर
| लेडीज वेअर | सुटींग शर्टींग | रेमण्ड सियारामचे विक्रेते

ऐ मन मेरे सुमिरण कर ले सुमिरण से सुख आयेगा । धेरेंगे न संकट तुझ को भवसागर तर जायेगा ।
दम दम पल छिन नाम का जो जन करता अमृत पान है । ऐसे जन को जग में सन्तो मिलता जीवन दान है ।

गुरुसिख है सन्तान गुरु की गुरु पिता गुरु माता है।
कहे 'हरदेव' कि एक अटूट ये शिष्य गुरु का नाता है।

१९९, हरिहरेश्वर प्रतिक, आय.डी.बी.आय.बैंक शेजारी, ब्राह्मणशाही, वाई (जि.सातारा)
फोन नं. : 9766727262 / 8999859073

RNI No. MAH/MAR/2004/15105
Postal Regd. No. MCE/78/2019-2021
WPP Licence No. MR/TECH/WPP-164/East/2019-21
Publishing date on 1st of every month
Posted at Mumbai Patrika Channel Sorting Office,
Mumbai-400001 on dated 1st of every month

जनार्दन एच. पाटील
झोनल प्रमुख-नाशिक क्षेत्र

॥ नुही निरंकार ॥

ऑफिस : गाला नं. १, ४, ६, ८ महावीर इंडस्ट्रियल इस्टेट,
नाशिंगी फाटा, विरार (पूर्व),
ता. पालघर, जि. ठाणे - ४०१३०५ (महाराष्ट्र)
कार्यालय : (०२५०) २५२७३२०/९८२२८८५५२६
ई-मेल : rajinustries2010@yahoo.in
janardanpatil6500@gmail.com
वेबसाईट : www.vijayaengineeringworks.com
www.rajindustries.net.in

मे. विजया इंजिनिअरिंग वर्क्स

मॅन्यु : स्पेशलिस्ट प्लास्टिक
इंजेक्शन मोल्ड आणि ब्लो मोल्ड
(घेर ओरम टाईप डाईज)

मे. राज इंडस्ट्रीज

बाबाजी कंस्ट्रक्शन्स

सिडको आणि सरकारमान्य प्राप्त १ रुम हॉल किंवदन, २ रुम हॉल किंवदन
दुकानाचे गाळे तसेच इन्डस्ट्रीअल गाळे कर्ज सुविधांसहित योग्य भावात मिळतील.

चनार्दन एच. पाटील
धर्मित रा. पाटील

रामेश एच. पाटील
कुशल रा. पाटील